

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-betűs sor egyezer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólír sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, augusztus 3.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreink: A fiók-posta.
Faji politikánk.
A városi adóhivatal újjászervezése.
Az aradi munkakiállítás.
Tragikus öngyilkosság.
Aradi ügyvédek Pop C. István dr. ellen.
Vadász-mizériák.
Beke Károly halála.
Ügyvédék adója.
Milliók családi kísérlet egy fővárosi banknál
Oláhszítás — nagyban.
Ítélethirdetés Krivány előtt.
A szocialista adóhátralékos.
Az elzárt uriaszony.
Panasz az aradi ovodák ellen.

A fiók-posta.

Arad, augusztus 2.

Szeretnénk visszaszívni azt a sok hozsannát, a mit annak idején az aradi-fiók-posta felállításakor elzengettünk. Mert a fiók-posta körül augusztus elsejével hiba történt. Nagy hiba, a mit nem lehet és nem szabad szó nélkül hagyni főleg nekünk, a kik mindenben a közönség érdekének megvédését tartjuk szem előtt.

A közönség érdekén esett csorba azal, hogy a fiók-postát eddigi helyéről megmozdították és kitétek egy olyan pontra, a hol semmi kereskedelmi forgalom nincs, a hol pang az üzleti élet s a mely pont messze esik attól a környéktől, a melynek annak idején a fiók-postát szánták. Napról-napra kapunk panaszos leveleket, melyek azt sürgetik, hogy a kis postát hozzá közelebb s állítsák fel

ott valahol, a hol eddig volt. Ma már ténnyel állunk szemben. Az áthelyezés megtörtént s ezzel a fiók-posta minden jelentőségét elvesztette. Olyan, mintha nem is volna.

Nagyon szerencsétlen idea volt a fiók-postát áttenni a Karolina-utcába. Nem keressük, kitől, miért származott ez az eszme, nem firtatjuk, hány korona bért takarít meg évente a postakincstár az új és talán valamivel olcsóbb helyiséggel, az az egy azonban bizonyos, hogy a közönség huzza belőle a rövidebbet, noha megérdemelte volna, hogy érdekeit kissé jobban szem előtt tartsák az intéző körök.

Arad összes hivatalai: város, megye, pénzügyigazgatóság, jószágigazgatóság, a két vasut, kincstári ügyészség, vámhivatal, nemkülönben a kir. törvényszék, ügyészség, járásbíró, két nagy pénzintézet, ugyszólván tehát minden faktora a közigazgatásnak és mozgatója a napi életnek, ott van koncentráva a Széchenyi-utca torkolata körül. Jobbra és balra virágzó kereskedések, ipartelepek, kisebb és nagyobb vállalatok állanak. A nagy közönségen felül, melyre valóságos áldás volt a fiók-posta közelsége ezen a részen, az említett hivatalok és üzletek képezték a ketté osztott postahivatal publikumát. Nyüzsgő, mozgó élet volt ott a nap egész folyamata alatt, a felvételi hivatalban néha alig győzték a munkát. Ezen a réven aztán a főpostán sem torlódt meg a dolog, mert a fiók-posta a város egy jelentős és igen tekintélyes részének forgalmát minden fennakadás nélkül, lehető

gyorsan és idő-megkiméléssel lebonyolította.

Es most mi történt? Tegnap társzerekre rakták az egész postai berendezést és elhurcolták vele az isten háta mögé, egy félreeső, a forgalmon teljesen kívül álló mellékutcába, a hol legfeljebb a kórházi betegek fognak bélyeget vásárolni, leveleket postára adni, de más nem. Egy olyan utcába, melynek környékén idillikus csend honol, a hol tökéletesen mindegy a lakosságra, közel van-e hozzájuk a posta, avagy messze.

Az a vidék tehát, hol Arad egyik lüktető életerébe folynak össze a szálak, hol a városháza és egész sereg állami és városi hivatal áll, posta nélkül maradt. Ezek kénytelenek lesznek felmenni megint csak a főpostára és ott megtorlódnak újból a munka, mint azelőtt, mikor még fiók-postával nem dicsekedhettünk. A Karolina-utbában pedig ásítózni fognak a kirendelt hivatalnokok, mert ott aligha fogják magukat megerősíteni a dologtól.

Igy áll a helyzet. Ezen pedig segíteni kell.

Eszünk ágában sincs, hogy ezért a szerencsétlen kihurcolkodásért a postafőnököt okoljuk. Meg vagyunk győződve, hogy ő, a ki annyi izben tanubizonyosságot tett már arról, hogy a közönség érdekeit szem előtt tartja, ebben a kérdésben is osztja a közönség véleményét. Azt is tudjuk, hogy nem rajta mult, hogy a hiba megeseit. Am a hiba megvan és most nem lehet más teendő, mint a fölött gondolkodni, mikép hozzuk helyre a csorbát

T R C A

Kereket oldó vőlegény.

Irtta: Walter Gerő.

Az eső egyre csak esett és a vasuti kocsik ablakait egészen megnedvesítette. Künn a fák ágait szomorúan lehorgasztották, a szél és vihar közepette nem egy lombos ág nagy zajjal a földre terült.

A vasuti kocsik egyik fülkéjében egyetlen egy utas foglalt helyet, akinek ugyancsak nyomott a kedélye és kitekint a környéket szemlélendő.

— Oh, édes istenem! — szól mélyen felsóhajtva és a kocsik vánkossai közé temetve magát féirevonul — furcsa egy időjárás: rám vall, akár csak az én kedélyhangulatom! No, de csak bátorság! Lesz az még másképp is!

És gondolataiba elmélyedve ismét kitekint a szomorú tájt szemlélendő.

— Hát így néz az ki, mikor nászutra indul az ember, — gondolá magában. — Bizony, bizony másképp képzeltem magamnak. De hiába, a madár kalitkába van zárva és akarva, nem akarva, füttyölni kell neki!

Igen, ő utra kelt, és pedig nászutra. Az ilyeneket régebben szökevényeknek hívták. És ő addig járogatott hol ide, hol oda, de egyre csak eredménytelenül, hogy a rokonság is megszánta és eljegyeztette egy derék, de igen gazdag, csunya és igen buta leánnyal. Mára

volt ugyanis az eljegyzés tervbe véve. Védekezett ellene, akárcsak egy oroszlan, de minden tiltakozásának csak ez az infamis kérdés vetett véget: Mihez akarsz fogni? Adósságaid miatt egyszer s mindenkorra leszámolni? Végre is beadta a derekát, noha elkeseredésében egyre csak mormogott. Es most uton van, hogy leendő apósától megkérje Klarissa kezét. És hogy nem fognak neki nemet mondani, azt jó előre tudta, mert egyrészt a hadsereg legszebb és legcsinosabb gyalogos tisztjei közé tartozott, másodsor, mert tudta, hogy Klarissa kisaszszonynak még soha, de soha egy árva szóval ellent nem mondott volna.

— Mégis csak komizság! — szól magából kikelve és lábaival erősen a földre topantva: Szégyeld magad vitéz dalia! Es ő szégyelte magát.

A gözmozdony sipja végre megszólal és a vonat egy nagyobb állomáshoz ér; innen a leendő apósának a birtokához még két állomás volt és mindegyike egymástól jó messzire.

Ezuttal nem nézte a pályaudvart, hanem a kocsiba mélyen behúzódott.

— Remélhetőleg nem jön be senki sem — gondolá magában — a magány még az egyedüli vigaszom.

Es ime az utolsó pillanatban kitérül az ajtó. — Gyorsan! Gyorsan! — szól a kalauz és nagy sietséggel felszáll egy hölgy. — Itt a nemdohányozóknak, kérem a jegyet.

A vonat elindul és vele szemben helyet foglal.

— Kedves kiasszony!

— Főhadnagy ur!

Egyszerre e szavak voltak hallhatók.

— Ez aztán meglepetés — szól mindkettő felette élénk hangon és egymásnak kezét adnak.

— Ugyan hova utazik, ha szabad kérde-nem, szól a főhadnagy és a szeméi egészen másként fénylettek, mint annak előtte.

— En haza utazom, oda, egészen a hollandi határig, ott van a mi kis jószágunk, haza kell mennem, anyám gyenge és beteges, szükségem van a segítségemre; és ön?

— Csábító kék szemével a leányra szegző tekintetét. Bájos teremtés, hatalmas, szőke hajfürtökkel, viruló szép, fiatal Walküre, szeméi az övéhez hasonlóak.

— Ó nem felelt és még mindig rajta van a tekintete, akárcsak megigézték volna. Még kezében a keze, a mit nagy óvatossággal igyekeznek szabaddá tenni.

— Ó mélyen felsóhajtva, elengedé a selymes kis kezét.

— Kérem, ne kérdezen, szégyenlek az ön jelenlétében róla beszélni. Ne gondoljon rosszat! kéré ő, midőn észrevehé, hogy szavai nem jó hatással vannak reá; — valamikor, majd később megírom önnek! Es most beszélje csak el, mint megy a dolga.

— Előbbeni állomásán, mely ide nem messzire volt, ismerkedett meg az ifjú leánnyal és mihamar beleszeretett, ő is szerette őt és pedig nagyon és bizvást egymásé lettek volna, ha jó, hírnevén kívül több vagyonnal is rendel-

és állítsuk vissza a régi állapotokat, melyek a város egy nagy környékének jogos igényeit érintik. Mert a mostani helyzet egyszerűen képtelen, a mi fölött nem lehet minden szó nélkül napirendre térni.

Világosítsák fel, ha szükséges, a postaigazgatóságot, győzzék meg ebben a kérdésben azt, a kit meg keli győzni, hozzanak, ha éppen muszáj, áldozatot is: a fiók-postát azonban helyezték vissza vagy a régi helyére, vagy annak közelébe, mert másképp annak kapuit hovaelőbb be kell csukni. A fiók-posta felállításában pedig aligha ez volt a főcél. ☉

A főrendek összeférhetlensége. Budapestről táviratozza tudósítónk: Politikai körök értesülése szerint a kormány az országgyűlés legközelebbi ülészakájának elején benyújtja a főrendház tagjainak összeférhetlenségéről szóló javaslatot, mely részben különbözni fog a képviselők összeférhetlenségére vonatkozó törvénytől. A javaslat elkészítésével egy ismert képviselőt bízták meg, ki az alkotmányjogi törvényszerkesztés terén már sokat dolgozott.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminisztérium kodifikáló osztálya — mint budapesti tudósítónk táviratban jelenti — a vármegyei ügyvitel egyszerűsítési rendeletek végleges szövegét most készíti. A munkát legközelebb befejezik, úgy, hogy a rendeleteket október hó folyamán már közlésesik végrehajtás céljából.

Faji politikánk.

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, augusztus 2.

Mint a mérleg, úgy billent a faji politika hazánkban, eddig. Fájdalom, hogy a nemzeti erősödés kárára billent. A tömeggyomor s a nemzeti összetartás lazult volna eleddig mindig lenyomta a nemzeti létfenntartás legelemibb kellékét: a tömörséget a magyarságban. Valószínű, sőt bizonyos, hogy ennek oka a politikai széttagoztságban is keresendő, mert a politikai szenvedelmeket a néppárt nemzetiségi iz-

gatásokkal is fűszerezi alattomban s ha valami bénító az egységes faji politikában, úgy ez az első sorban.

Mert semmire sem illik jobban a magyar közmondás: „Órizz meg, uram, a barátaitól“, mint éppen a magyar parlamentből kicsöppenő e működésére a néppártnak. A külső ellenségekkel megbirkózunk, de a házi tolvajok ellen nehezebb a védekezés.

Mindezek dacára a magyarság térfoglalása az országban igen örvendetes képet nyújt. Az 1900-iki népszámlálás adatai mig egy részt azt mutatják ki, hogy a magyarság a Tisza és a Duna-közben s általában, ahol nagy tömegben él együtt, örvendetes szaporodott, ahol a nemzetiségekkel érintkeznek, ott vesztett eddig elfoglalt állásából és pedig feltűnően az erdélyi részekben. Ez a kormányt arra készíti, hogy a térvészés okait kikutassák és lehetőleg elhárítsák. A kormány rendeletet készül kibocsátani az illető törvényhatóságokhoz. Különösen Esztergom-, Somogy-, Csik- és Háromszék-megyékben vesztett tért a magyarság. Továbbá az erdélyi részekben az oláhok több vármegyében előnyomultak, leginkább Beszterce-Naszód-, Fogaras-, Háromszék-, Nagy-Küküllő- és Torda-Aranyosmegyék; egy helyütt pedig, a hol 1900-ban számunk még csak negyven százalékra rugott — Kis-Küküllőben — a legutóbbi népszámlálásnál 50·8 százalékkal a többséget is meghaladták.

Nagy ellensége az egységesítő faji politikának a kivándorlás. Ennek kérdéséről már évek sora óta foly a sok beszéd, az idén még több mint eddig. De tetteket eddig nem igen láttunk s a kivándorlási ügynek garázdálkodásának kellő szigorú korlát nincs szabva. — Ijesztő módon özönlik népünk Amerikába, most már nem csupán a tót vidékekről, hanem a dunántúli és tiszai nagy magyar síkságokról is. Ezenkívül elmegy, illetőleg elment már gyári munkásainknak igen nagy része és pedig nagyobbára a legjava, a legügyesebbje. A kivándorlás hatását nagyon lehet érezni a mezőgazdaság terén. Az idén már némely vidéken sokkal magasabb összegért lehetett csak aratómunkásokat fogadni. Mi része van ebben a valamivel jobban mutatkozó termésnek s mi

része a munkásnép meggyérülésének, azt kiszámítani bajos volna, de hogy mind a kettőnek része van benne, az bizonyos. Így boszszulja meg magát az a birtokpolitika, mely nálunk a nagy hitbizományi uradalmakat megteremtette, a termőföld forgalmát mesterségesen megkötötte, a szaporodó népességre nézve a földszerzést sok vidéken lehetetlenné tette. A birtokot meglehetősen kötni, de a népet nem. Ez megy oda, a hol jobb keresetet remél s bár legtöbbször csalódik, de néha-néha valóban talál is.

Ezen a bajon mostanában tartott kivándorlási kongresszusok sem tudnak segíteni, legfeljebb az a hasznuk lesz, hogy feltárják a bajt, a közvéleménynek tudtára hozzák annak okait. Ezek főképp közgazdasági természetűek, de hozzájárul s tetemesen fokozza a bajt a közigazgatási rendszernek az az erős nyomása, mely a népre nehezedik s elkeseríti a szegény embert. Ezen az alpbajon kellene segíteni, hogy megérezze a nép, hogy az állam és annak közegei nem ellenségei, nem is érzéketlen szemlélői szenvedéseinek, hanem igazi barátai is.

Egyről-másról.

(Budapest költőzködik. — Nomád természet. — Az új parlamenti palotában. — A Sándor-utcai országház. — Az elmaradhatlan méla akkord.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 2.

Budapest utcáin néhány nap óta s még néhány napig újra otthonos lett a forgalmi akadály. Tagbaszakadt, hatalmas teherhúzó lovak, szénájuk javát megevett félig vak párák, kiérdemült gébek lassan cammognak s mögöttük hosszú sorban nehéz társzekerek, butorszállító kocsik döcögnek, munduntalan megakasztván egy-egy villamost vagy bérkocsit az útjában. Adatik tudtul mindeneknek, a kik nem tudnák, hogy mit jelent e furcsa karaván, hogy augusztusi évnegyed vagy a hurcolkodások ideje. S mivelhogy most van az ideje ennek, ennél fogva Budapest költőzködik.

A bensülött pestiek ezen nem csodálkoznak. Mert tudni kell, hogy Budapest mindig

kezett volna. Így hát vágyaik nem teljesülhetnek. De amikor őt főhadnagygyá előléptetve, máshová áthelyezték, meleg kézcsókkal vett tőle búcsút, ami reá nézve sem volt bizony valami közömbös dolog — és most szemtől szemben láthatják egymást! Karját keblére téve s gondolataiba elmerülve, mélyen hallgatott és csak olykor-olykor pillantott reá.

— Messzire utazik? kérdé őt a leány, hogy améla csendnek véget vessen. Hisz máskor ő nem volt oly szófukar, ellenkezőleg kellemes társalgó hírében állott.

— Még nem tudom! kérdésére e sajátos felelet volt a válasz.

Erre ő is mintegy megsértődve félreült és mit sem szólott tovább. Most jön a legközelebbi állomás. A kocsi lassan indulni kezd. A főhadnagy fogait erősen az alsó ajkához szorítja. Arca halvány volt. A vonat végre megáll. Degenhart főhadnagy egy árva szót sem szólva, felszakítja a vonat ajtaját és rohanva fut a jegypénztár ablakához.

— A vonat mindjárt indul! — szól aggódva a kalauz.

— Várni! — szól kommandószerűleg a tiszt.

Csakhamar ő is meggyorsítja lépteit.

— Gyorsan! Gyorsan!

A kisasszony arca is mély aggodalmat árult el.

Villámgyorsasággal felugrott a kocsiba.

— Hurrá! — szól megkönnyebbedett szívvel és szemével, mint egykor ismét fénylettek.

— De azt Isten szerelmére mi baja van önnek? — kérdé a kisasszony zavartan.

— Mindjárt elmondom — szól mosolygó

ajakkal — csak a legközelebbi állomást hagyjuk el — kéré őt és szemével oly esdeklőleg tekintett reá. Ő elfogultan mosolygott. Így utaztak hallgatagon tovább. Most a megállóhelyhez érkeztek. A főhadnagy, amennyire csak lehetett, oly mélyen hátradólt.

— Kérem, Lisbeth kisasszony — kéré őt csaknem suttogva — huzza szét a függönyöket, kérném, oh kérném! — kezét szintén összekulcsolta.

— De hisz a nap nem süt! — szól csodálkozva.

— Igen, süt az, higye el nekem és pedig szerencsémre! Kérem, oh kérem!

Lisbeth kisasszonynak nem volt ugyan inyére a dolog, de vontatottan bár, mégis úgy tett, amiként a főhadnagy óhajtá. Sok mindennek nyitására jött, amióta vele szemben ült a vasuti fülkében!

A főhadnagy felkelt és a másik oldal felé ült. Most még kevésbé értette őt.

— Blickenstedt! Egy negyedperc! — hangzott künn a kalauz szava. Az ajtó hirtelen kitérült.

— Az Isten szerelmére kérem, csukja be! — kéré a főhadnagy a sarokból.

Gépiesen tevő, miként utitársa kívánta. Férfiak mentek el a vonat mellett — bizonyosan elpasszolta a vonatot — mondá az egyik. Erre egy fűtly — a gőzgép mozgásba jön és a vasut robogva utnak indul — erre a főhadnagy ismét előbbeni helyét elfoglalja és minden további nélkül a leány keze után nyul és szokatlanul hangon így szól hozzá:

— Lisbeth kisasszony, ne gondolja, hogy meg vagyok bomolva, avagy az eszemet vesz-

tetem, mindent elmondok önnek, ha gyónásomat meg akarja hallgatni. Ön az imént megóvott engem attól, hogy éltében az első és legnagyobb ocsmányságot elkövessem: és pedig azt, hogy egy leányt, mert egy milliója van, nőül vegyek, noha nem szeretem. Előbb váltottam magamnak egy vasuti jegyet Weselig ahelyett, hogy itt kiszálltam volna, ne dobjon ki.

És most következett a gyónás, sokáig beszélgettek egymással mindig szívélyesebben és gyengédebben és végre a remegő Lisbethet átkarolja és csukva levő szeméit megcsókolja:

— Lásd Lisbeth én elmegyek. Tisztnak tovább nem maradhatok; de ha a te atyád egy kissé segíteni akar rajtam, úgy fölük becsülettel távozom és tanulója leszek. Miután őszinte érzelmeimről meg lehetsz győződve, engedj hogy nálad és övéidnél lehessenek. Dolgozni tudok és akarok, dolgoznom kell — és te kedvesem légy segítségemre, drága, imádott nő, kit egyedül szeretek és aki engem a végromlástól megóvott, azok az édes szemek.

Ő még mindig behunyva tartá a szeméit. A boldogság környékezte.

Késő este volt, mire a vonat a végállomáshoz érkezett. Egy csinos, rokonszenves férfi várakozott szerető kedves gyermekére, a lány melegen átkarolja és mélyen szeméibe tekintve így szól hozzá:

— Apuskám, nem jöttem egyedül, nézd, itt áll ő, az én jegyesem és lelki jó barátom! fogadd el — érdemes reá; ments meg két lelket a romlástól az enyémet és az övét; érettem egész világot dobott oda.

költözködik. Mindig, a mikor csak teheti. Miután pedig csak évnegyedenként teheti, tehát csak évnegyedenként hurcolkodik. A pesti ember természetrajzához tartozik, hogy soha sincsen megelégedve a lakásával és a háziurával, a miből nem következik az, hogy a háziur viszont mindig meg van elégedve a lakóval. Korántsem; a költözködők jelentékeny percentje a háziur elégedetlensége miatt kénytelen új fészket keresni.

Tessék csak végignézni így augusztus elsején a mi szép Budapestünk utcáin. Egy kisebbszereű népvándorlás panorámájában gyönyörködhetik itt a szemünk. Egy ismert jeles írónk bizonyára azt mondaná, ezt látván: az ember költözködő állat. Én pedig azt állítom, hogy a pesti magyar ezt az atavisztikus szokását nyilván a öröktől ősköltte, a kikeről tudjuk, hogy nomád életet folytattak. Eleink dicső érnei kivesztek belőlünk, ellenben nomád természetünket megtartottuk. Egyéb sem maradt meg mibennünk az ősi szittyá vérből, mint a vándorhajlam, csak hogy sátor helyett ma négyemeletes bérkaszárnnyakban tanyázunk, a mi talán kényelmesebb, de semmiesetre sem olcsóbb. S bizony mondom, a szegény lakók, vagy budapesti műnyelven szólva „partájok“, a kiknek most a házbér miatt fő a fejük, sópánkodva kívánják vissza a régi sátoros állapotot; föltehető ugyanis, hogy a házbéri, háziuri és házmesteri intézmény akkoriban még nem volt föltalálva. Miután pedig az már, fájdalom, föl van találva, nem tehetünk okosabbat, ha egy helyen meguntuk már a háziurat, meggyűlöltük a házmestert és megsokallottuk a házbért, minthogy hurcolkodunk.

Ezuttal különben van egy nevezetes hurcolkodó is: a képviselőház. Hatalmas, szép, új palotájába megy, a dunaparti gót palotájába. Ez a hurcolkodás nem megy gyorsan s nem is oly különböz hivatallalossággal, mint más lakásváltoztatás. Itt a kegyelet lépten-nyomon belebotlik régi nevezetes emlékekbe. Teljes harminchat évig adott szállást a szűk, stiltelen és disztelen Sándor-utcai ház a törvényhozásnak. Ebben a házban csinálták meg az 1867-iki kiegyezést, itt mutatkozott be az első felelős minisztérium az alkotmányos aera helyreállítása után. A képviselőház építő bizottságának 1865-ben engedte át a főváros ezt a telket s azóta a képviselőház évenként egy talért fizet a főváros tulajdonjogának elismerése gyanánt. Ez a tallér tributum most megszűnik, a mi remélhetőleg nem fogja megbillenteni a főváros háztartásának az egyensúlyát.

A Sándor-utcai ház, a mely valamikor szerkesztő-kaszárnyának szolgált, ma már semmilyen tekintetben sem felel meg az igényeknek. Nem egy képviselő volt, a kinek nem volt hivatalosan megállapított helye az ülésteremben. De nem voltak kielégítőek az elnökség, a háznagyi hivatal, a gyorsiroda, a képviselőházi iroda, az olvasó-terem s a buffet helyiségei sem. A minisztereknek csak egy szoba állott rendelkezésükre, a könyvtár pedig a folyosóra is kiszorult. Bizottsági terem is csak kettő-három volt s ha egyszerre több bizottságnak kellett üléseznie, megesezt, hogy az egyik bizottság a buffetben, a másik pedig az olvasóban volt kénytelen tanácskozni.

A Ház kívánalmait már rég nem tudta kielégíteni a Sándor-utcai palota. Legfőbb ideje volt már, hogy az új, állandó országház elkészüljön. Az október 6-án összeülő Ház már új otthonában találja a törvényhozást. Oly szűk, oly kényelmetlen volt már a régi Ház, hogy mindenki csak örömmel üdvözlölni az áthurcolkodást.

— Es mégis... Itt következik a méla

akkord. Mikor nézzük, hogy a Sándor-utca körül buzgólkodnak az áthurcolkodással, a mikor végigsétálunk a homályos folyosókon s bebukantunk az ülésterembe, a hol mindenütt mély csend-honol, nem fojthatunk el egy merengősóhajt. Meglepi az embert az emlékezet, valami meghatottságfélét sem tudunk leküzdeni arra a gondolatra, hogy ezt a régi, megszokott helyet nem látjuk többé viszont, hogy ez a hely nem lát itt többé parlamenti viharokat, izgatott hangulatu, puskaporos levegőjü éjjeli üléseket.

De hagyjuk az emlékeket. Tekintsünk bizalommal a jövődöbe s kérjük a magyarok istenét, hogy az új hajlékba vonuló törvényhozás munkája áraszszon áldást és jólétet e hazára.

TÁVIRATOK.

Chamberlain szónokol.

London, augusztus 2. Chamberlain gyarmatügyi miniszter tegnap egy lakomán beszédet mondott, amelyben azt mondta, hogy *Milnerben* Angliának egy kiváló közigazgatási tisztviselője van, aki bizonyára képes arra, hogy azt a művet, amelyet *Roberts és Kitchener* oly jól indítottak meg, kitünően befejezi. Nincs senki, aki alkalmasabb arra, hogy lerakja Dél-Afrika szabadságának alapjait és egy nagy közösséget abba a helyzetbe hozzon, hogy része legyen abban a jólétben és azokban az előnyökben, amelyeket az angol lobogó magával hoz. Chamberlain azután Dél-Afrika jövőjéről beszélt és kijelentette, hogy az ujonnan szerzett országok reorganizációjában olyasmint lát, ami a birodalmat egy földrajzi fogalomnál többé fogja tenni.

Mezei munkások harca.

Lemberg, augusztus 2. A helytartó lengyel és ruthén nyelven falragaszokon közzététezt egy hirdetőment, amelyben felhívja a lakosságot, hogy nyugodtan és törvénytisztelettel viselkedjék és hagyja abba az erőszakoskodást és a törvénytisértéseket, amelyek, sajnos, néhány helyen előfordultak. Együttal óva inti a helytartót attól, hogy erőszakot és bünsös támadásokat kövessenek el más személyek ellen, mert ez szigorú rendkívüli intézkedéseket vonna maga után. A helytartó hozzáteszi, hogy a paraszt lakosság közt elterjedt és annak félrevezetését célzó hírek, amelyek szerint volna egy állítólagos törvény, amely a mezei munkások munkabéreinek magasságát szabályozza, valótlanok.

Kereskedelmi szerződés.

Páris, augusztus 2. A „Figaro“ interjút közöl *Beau*-val, az új indo-kínai kormányzóval, aki azt mondta, hogy az angol-kínai kereskedelmi szerződés megkötése meglepte őt, minthogy nem hitte ily közelnek a dolgot. Kérdés, vajon a tengeri vámoknak 10—11 százalékra való felemelését az angol kereskedők jól fogadják-e, mert sokan azt tartják, hogy a kárpótlás fizetésére behozott 5 százalékos vámpótlék igazságtalanul sújtja őket. Beau általában a kínai helyzetet oly kielégítőnek tartja, a milyen csak lehet. Az udvart a legjobb szándékok hatják át. A reorganizáció rendes módon folyik.

A kongregációs iskolák ellen.

Páris, augusztus 2. A hivatalos lap közli azokat a dekrétumokat, amelyek elrendelik azoknak a nem engedélyezett kongregacionista iskoláknak a bezárását, amelyek nem engedelmeskedtek annak a fölhívásnak, hogy önként

oszlassák fel magukat. E dekrétumok 32 megyében lévő intézetekre vonatkoznak.

Kivégzés Kinában.

Peking, augusztus 2. *Csingtinghinget*, a peccsili déli részén levő felkelők vezérét Horanban Le tábornok elfogta és kivégeztette. Fejét intő például kitűzték.

Aradmegye közigazgatása.

(A közigazgatási-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

A rendes naptól eltérően, már a hónap második napján (rendszerint 7-én szokták) tartotta meg a megyei közigazgatási bizottság rendes havi gyűlését. Nevezetesebb tárgya az ülésnek alig volt, csak a halaszthatatlan ügyeket intézték el.

A rendes havi jelentések után *Urbán* Iván főispán sajnálattal emlékezett meg a közigazgatási bizottság tagjának: *Beke* Károly aradi kir. pénzügyigazgatónak elhunytáról. Indítványára a közigazgatási bizottság részvétét fejezte ki és kimondta, hogy azt az elhunyt családjával közli.

Élénk vitát keltett *Kellner* György törvényhatósági állatorvos jelentése, hogy *Csintyén* a lovak között nagy arányokban föllépett a lép-fene. *Vásárhelyi* László kérdezte, vajon megtörtént-e minden intézkedés arra, hogy a járvány terjedése megakadályoztassék. A törvényhatósági állatorvos azt felelte, miszerint fölirt a földmivelésügyi miniszterhez külön állatorvos kirendelése iránt és az egyéb intézkedések is megtörténtek.

Fontos volt az alispán előterjesztése az 1903—1904. évi utadó költségvetése ügyében. Az alispán a megyegyűlés határozata értelmében, azt indítványozta, hogy a százalékos utadó-fizetők utadója 8 százalékról kilenc százalékra emeltessek fel, a minimalistáké ellenben 3 koronáról 2 korona 80 fillérre, s 6 koronáról 5 korona 40 fillérre eszállítsassék le. Ezzel a legszegényebb néposztály terhein csökkentenek. Az előterjesztés fölött végleg a megye közgyűlése határoz.

Az utadó-költségvetésbe fölvetették a többek között a *bokszegi Köröshidnak* vashiddá való átalakítását is. Ennél a pontnál *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag fölvetette az eszmét, vajon nem volna gazdaságosabb és a célnak mégis megfelelő, ha a hidat betonból építenék. A bizottság megbizta *Keller* Izsó kir. főmérnököt, hogy ez irányban adatokat szerezzenek be.

A kereskedelmi miniszter az *almás-kamárasi* munkások segítésére 20,000 koronát utalványozott inségmunkára. Az idén Aradmegyében ez a harmadik inségmunka.

Fölöttébb érdekes volt *Kovács* Lajos segédtanfelügyelő egy jelentése, amely szerint *Siklón* nem lehetett megalakítani az iskolaszéket, mert nem akadt senki, akinek kedve lenne iskola-ügyekkel foglalkozni. A törvény értelmében ilyen esetekben a közigazgatási bizottság nevezi ki az iskolaszék tagjait. A bizottság ki is nevezett tíz embert, akik most kénytelen-kelletlen viselik gondját a siklói iskolaügyeknek.

A gyűlésen *Urbán* Iván főispán elnöklésével, *Schill* József főjegyző, *Embey* Iván pénzügyigazgató-helyettes, *Meszlényi* Antal dr. kir. ügyész, *Kiss* Lajos árvaszéki elnök-helyettes, *Issekutz* Károly dr. főorvos, *Keller* Izsó kir. főmérnök, *Kovács* Lajos segédtanfelügyelő, *Precupás* Illés tiszti alügyész, *Boros* Iván tb. főjegyző, *Faragó* István aljegyző, *Sorbán* János főispáni titkár, *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, *Bánhid* Antal báró, *Vásárhelyi* László és *Solymossy* Lajos báró országgyűlési képviselők.

Tragikus öngyilkosság.

(Egy gazdag ember és az ötszáz korona.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Ujabb részleteket jelentenek ma az öngyilkos nagyváradi ügyvéd, Molnár Jenő dr. tragikus esetéről, a mely méltón gondolkozható ejtheti azokat, kik a „szegény gazdagok“ sorát ismerik.

Molnár Jenő dr. mindössze 27 évet élt; duggazdag szülők gyermeke volt. Jóét és fény vette körül. Az édesapja, Markbreit Sándor, nagyvagyonu terménykereskedő. Az igen rokonszenves fiskális egy évvel ezelőtt nyitotta meg irodáját szülei házában. A rövid idő alatt is eléggé kiterjedt klientélára tett szert. A rendkívül zárkózott s tulzottan takarékos fiatal ember minden társaságot került, s a munkán kívül a pénzügyítés volt egyetlen szenvedélye.

Mostanában egy kényes természetű s ugyancsak erős jogászi készséget igénylő telekkönyvi ügyet vállalt. Valami ingatlan átírást, ami nem sikerült a fiatal ügyvédnek. A fele kártérítést követelt: *ötszáz koronát*. Levélben kérte a pénzt és fenyegetőzött, hogy följelentést tesz az ügyvédi kamaránál, ha a kártérítési összeget meg nem kapja. Ez a levél megzavarta Molnár dr. lelke harmoniáját. Bizalmasabb kollegáinak szomoruan panaszolta a dolgot s fűtől-fától kért tanácsot. Barátai mosolyogva nyugtatták meg. Nem érdemes ilyen kis esetet tragikusan fölfogni. Legföljebb megfizeti azt a pár száz koronát, ami oly gazdag embernél szóra sem méltó. A szerencsétlen azonban nem talált megnyugvást. Lelkét mindjobban zaklatta, gyötörte a gondolat, hogy önhibáján kívül tévedett.

Csütörtök este levelet írt egyik barátjának Demetrovics Elek dr. ügyvédjelöltnek. Kérte, hogy péntek délelőtt rendkívül fontos ügyben látogassa meg. Demetrovics Elek fölkereste barátját, akit rendkívül izgatott hangulatban talált.

— Köszönöm szépen, hogy eljöttél, már nincs szükségem rád — mondotta — egy fontos ügyben akartam, hogy tanuskodjál.

Néhány percig ott időzött még az ügyvédjelölt, akinek keservesen panaszkodott:

— Látod ez a kellemetlenség kimondhatatlanul kinoz. Borzasztó!

Röviddel Demetrovics távozása után az ügyvéd megebédelt szüleivel, az ebédnél feltűnően ideges volt és szótalan. Asztalbontás után édesatyja pihenőre tért, Molnár Jenő pedig szokása szerint az udvaron levő irodájába tartott. Néhány perc múlva hatalmas dörrenés hallatszott onnan. A házbeli cselédek az irodába szaladtak, s a szobaleány rémülten sietett föl az ügyvéd szüleihez:

— A doktor ur agyonlőtte magát!

Mikor a szerencsétlen szülők odarohantak, már minden késő volt. Az ősz édesanya kezeit tördelve bukott egyetlen fia véres tetemére. A holttest az íróasztal és a kanapé közt nyult el nagy vértócsában a szőnyegen Molnár Jenő dr., aki tartalékos tiszthelyettes tisztí revolverével szíven lötte magát s néhány pillanat múlva meghalt. Az íróasztalon tintáival írt levelet találtak, melyet az öngyilkos ügyvéd édesanyjának írt. A levél így hangzik: Kedves anyám! Rég elhatározott szándékom volt az öngyilkosság, melyet önre való tekintettel halasztgattam. Bocssáसानak meg szerető fiuknak, Jenőnek.

Csakhamar három orvos is megjelent a háznál, akik megállapították, hogy a halál bekövetkezett. Molnár Jenő szürke dolgozó kabát-

jában szétgombolva, ingén keresztül lötte testébe a golyót, mely az ing foszlányait is a nagy sebbe hordta.

A szomorú házhoz odasiettek a boldogtalan szülők vigasztalására a család rokoni. A szülők kétségbeesés első óráiban el sem képzelhették az okot, mely fiukat a halálba ragadta. A levél nem adott erre semmi magyarázatot. A végzetes cselekedetet mással nem tudják a hozzátartozók motiválni, mint amit főntebb emondottunk. Az a lelki megrázkódás, amit a csalódott kliens terrorizmusa idézett elő.

Természetes, hogy mint minden látszólag érthetetlen öngyilkoságnál, ezuttal is egész csomó feltevés és kombináció keringett Nagyváradon az öngyilkosság okáról. Beszéltek amerikai párbajról, beszéltek arról, hogy Molnár Jenő reménytelenül volt szerelmes, de a feltevések közül egynek sincs komoly alapja. Az igazi ok: egy léleknek senkitől sem sejtett végtelen érzékenysége, elbagyatottsága, egy léleknek barátok nélkül lezajlott pusztító nagy viharai...

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi hivatalozók betegségélyző és temetkezési egylete holnap, vasárnap délután 3 órakor rendes havi választmányi ülest tart.

(*) Az Erzsébetvárosi Testvériség agghonvédeket segélyző asztaltársaság vasárnap délután 5 órakor tartja értekezletét Rittler János vendéglőjében.

A városi adóhivatal újraszervezése.

(Nagyszabású reformok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Nagyméretű s fontos reformon dolgoznak Aradváros adóügyi osztályának vezetői. Arról van szó, hogy az eddig fenállott adóügyi osztály teendőit a jövőben önálló szervezettel és külön adópénztárral a városi adóhivatal végezze. A reform tervezete, mely dicséretes buzgalmat, sok szakértelmet és gyakorlati észjárást követelt, nagy munka árán elkészült s legközelebb a a törvényhatósági bizottság elé kerül.

Miért kell a reform.

A reformokra szükség van mindamellett, hogy a legnagyobb megnyugvással tekinthetünk vissza Aradváros adóügy-kezelésének lefolyt husz évre (ugyanis 1881 ben alkotta meg a törvényhatósági bizottság a mai adóügyi osztály) szervezetét. Arad nem adott okot soha azon szállóigévé vált mizériákra, melyek mint súlyos vádak hazánk nemcsak kisebb községeinek, hanem a mienkhez hasonló városok adóügykezelésére is háramlottak és gyakran az adóügykezelés újabb, meg újabb reformálását tették szükségessé.

De azért idők múltával ép úgy, mint a a községi közigazgatás minden ágával szemben, az igények az adóügy kezelésével szemben is fokozódtak.

A közönség és tisztviselők érdeke.

Az adófizető közönség joggal kívánja, hogy már lehetőleg az év elején tudja meg, hogy mennyi adófizetési kötelezettség lerovása vár reá, hogy jövedelmének bevallása és a fizetés teljesítésekor pontosan és gyorsan szolgáltatassék ki, hogy teljesített fizetései az illetékes pénztárba való jutása tekintetében az eddig teljesen hiányzott előzetes ellenőrzés alkalmazásba vételével megnyugvása legyen.

De joggal megkívánja a kötelességtudó tisztviselő is, hogy a munka arányos beosztásával más, kevésbé szorgalmas tisztviselő javára túlterhelve ne legyen.

Az eljárás gyorsasága.

Még két olyan szempont van, amelyeknek figyelembe vételével kitűnik, hogy az adóügyi osztálynak jelenlegi szervezete a modern követelményeknek meg nem felel.

Az első az, hogy az ügykörébe tartozó ügyiratoknak a polgármester vagy a tanács általi kijelölése az elintézés, kiadmányozást, levezetést nevézkessé, *hosszadalmassá* teszi, s míg ezáltal ezen osztály működése nem eléggé agilis, a polgármestert a mechanikai munkának oly tömegével terheli meg, mely indokolatlan, s a mely a polgármester idejéből az ügymenet kárára kelletlenül több időt rabol. A hatóságokkal való közvetlen, önálló érintkezés az ügymenetet — a közérdek javára — gyorsá, s könnyebben ellenőrizhetővé tenni lesz hivatva; a hivatalnok ténykedéseért ezen hivatal maga, s nem egy tőle távol álló közeg lesz felelős.

A második szempont az, hogy az adóbefizetés, s az adóelőírásnak mai térbeli elválasztottsága oly helyzetet teremt, amely nemcsak, hogy nem modern, hanem egyenesen a közönség zaklatásával jár,

Aki az adónegyedek alkalmával a jelenlegi pénztári helyiségben megfordult, meggyőződhetett arról, hogy sokszor 2—3 órán keresztül kénytelen várakozni az adófizető polgár, többször könyökével kénytelen helyet biztosítani magának csak azért, mert a mai rendszer mellett a pénzbeszedő a liquidálást is teljesíti, s így egy-egy félnek a kiszolgálása igen sok időt vesz igénybe. Nem is szólva az oly esetekről, a midőn a járatlan fél adókönyvének előzetes előírása nélkül tolong s reá kerülén a sor, a nehezen kivívott helyet ismét odahagyni kénytelen.

Külön adópénztár.

Ezen az állapoton segitendő, külön adópénztárnak felállítás szükséges oly célból, hogy az előírás és számfejtés az adópénztárral szerves kapcsolatban lévő adókerületek által eszközöltessék az adókönyv onnan közvetlenül a pénztárba jusson a fizető fél minden tolongás nélkül azon sorrendben rovhassa le adótartozását, a mely sorrendben adókönyvét számfejtették. A közönség nagyobb kényelme egyrésztől másrésztől az ezen eljárással kapcsolatos előzetes ellenőrzés a tervezet ezen részének életbe léptetését kívánatosá teszi.

Végül azon körülmény, hogy a pénzügyi hatóság ma együtt lévén a házi, árva és adópénztár, ez utóbbit csakis az első kettővel együtt rovincsolhatja, s így a pénztári és számvívői személyzetet indokolatlanul napokon át igénybe veszi, ezen kérdés reformálását elodázhatatlanná, s mert az önálló adópénztár rendszere mellett *esetleg a befolyó adópénzeknek időleges elhelyezése révén még kamatokra is szert tehet a város*, az anyagi érdekek szempontjából üdvössé, s hasznossá teszi.

Az új hivatali személyzet.

A reform a szervezeti szabályzat, személyzeti beosztás változtatását teszi szükségessé s az adóhivatali helyiség célszerű átalakítását. A város hatósági szervezetének 24. §-ának a terv szerinti módosultával az eddigi adóügyi osztály teendőit a jövőben az önálló szervezettel és külön adópénztárral bíró városi adóhivatal végzi melynek személyzete a következő lesz:

Az adóügyi tanácsnok, számvívő hivatalfőnök, adószedő, irodafőnök, ellenőr, számvizsgáló, három számtiszt, négy segédtiszt, öt adótiszt, iktató (kiadó-levéltáros), közmunka-felügyelő, két végleges, öt napidijas végrehajtó, három negyedmester, három írnök és egy szolga.

Az adóhivatal élén álló tanácsnok (kinek minden tekintetben helyettese az adóhivatali

(főnök) ezen minőségben teendőin kívül a város pénzügyeinek előadója, mint ilyen a pénzügyi bizottságnak előadó elnöke.

Ez főbb vonásokban a reform tervezete, melyet megismerés céljából megküldenek a törvényhatósági bizottság tagjainak. Remélhetőleg 1903. évi január hó elsején életbe lép a reform, melynek előre be sem látható haszna mellett az az előnye is meg van, hogy a keresztülvitele úgy szólván semmi tulkiadást sem ró a városra.

Aradi ügyvédek Pop C. István dr. ellen.

(Megtorlás a Kossuth-gyalázásért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Az a méltó felháborodás, a mely a megye közgyűlési termében nem talált kellő megnyilatkozásra Pop C. István dr.-nak hazafiatlan és a magyar nemzetet vakmerően sértő felszólalása után, megnyilatkozott ma Arad egész társadalmában és határozott formában azok között, a kik Pop C. István dr.-t kartársuknak kénytelenek vallani: az aradi ügyvédek között.

Altalános az a nézet, hogy Pop C. István dr.-nak az a merénylete, a melylyel Kossuth Lajos mellé Jankut állította, a nemzet legnagyobb fia mellé egy lázadó vezért, nem maradhat megtorlatlanul. Nem becsülné meg önmagát a nemzet, ha azokkal szemben, a kik Kossuth Lajos emlékét ily cinikus módon gyalázzák, nem venne magának elégtételt.

Nagyon helyes, hogy ezt a megtorlást maguk az ügyvédek kívánják gyakorolni; s nagyon helyén való az, hogy az ilyen megátalkodott hazafiatlansággal szemben megtorlásul a megvetés eszközét: a kiközösítést választják.

Az aradi ügyvédek között, a mint értesülünk, ma aláírásokat gyűjtöttek egy *feljelentéshez*, a melyet az aradi ügyvédi kamara választmányához adnak be Pop C. István dr. ellen. A feljelentés Pop C. Istvánt az e hó 1-én tartott rendkívüli megyegyűlésén tett, ismert felszólalása miatt, az 1874. évi XXXIV. törvény cikk 68. §-ának b. pontja alapján kívánja megbüntetni. Az említett törvényszakasz így szól:

„Fegyelmi vétséget követ el azon ügyvéd b) ki magaviselete által az ügyvédi kar becsületét sérti, és ez által tiszteleltre é bizalomra méltatlanná válik.”

A kijelentés szigorú büntetést kér Pop C. Istvánra.

A büntetés fegyelmi vétség esetén

1. írásbeli feddés
2. pénzbírság 50 forinttól 500 frtig
3. felfüggesztés az ügyvédségből legfőlebb egy évig;
4. elmozdítás.

Az ügyvédek joggal mondhatják, hogy Pop C. István dr. Kossuth emlékének meggyalázásával a magyar ügyvédi kar becsületét sértette meg. Kossuth Lajos nemcsak a nemzet apostola volt, hanem magyar ügyvéd is, büszkesége a jogászvilágnak. Hogy pedig a tiszteletet Pop C. István dr. ezen dolga után akár az ügyvédi kar, akár más magyar embertől megérdemli-e, arról fölösleges is vitatkozni.

Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy este tüntetés készült Pop C. István dr. ellen, a mely azonban elmaradt, nehogy azzal Pop C. István dr. csinyjét tulbecsüljék.

A fővárosi lapok mai számai kemény szavakkal kommentálják Pop C. István dr. felszólalását. Nehány szemelvényt itt közlünk:

A *Független Magyarország* „Ki kell verni!” címmel írja meg az esetet, azután így szól: Csodáljuk Aradmegye törvényhatósági bizottsága tagjainak nagy türelmét, melylyel végighaligattak egy féktelen handabandázó alakot, aki bátorságot vett magának arra, hogy a vármegyei közgyűlésen szálljon pörbe Kossuth Lajos szent emlékével. Ilyen embereket nem szabad tűrni a közgyűlési termekben. Ki kell őket verni.

A *Magyar Hírlap* így ír: A szabadság apostolának neve összekerült a szabadság hiánájával. A ragyogó fényesség nyomában ott setteng a pokolbeli sötétség. Hogyan, miként került össze e két név, erre egy vakmerő embernek örültsége adja meg a feleletet. (Ezután a tudósítás következik.) Felháborító ez a dolog. Hogy akadjon ember ez országban, aki a Janku nevével hivatkozik, aki elég vakmerő ezt a sötét nevet, amely gyalázat, bűn és fürtelem, odaállítani a Kossuth Lajos neve mellé s követelni, hogy egy azon tisztelet adassék a nemzet e sötét dudájának, mint a nemzet apostolának, heroszának. Az egyik meggyalázza a nemzet himnuszát, a másik becsmerli a nemzet szentjét s ami öklünk még mindig nem sujt le, ami türelmünknek még mindig nincs vége. Vajjon meddig?

A *Budapesti Napló* megírja az esetet egy hírben, a mely ezt a címet viseli: *Oláh gasság*.

Az aradi munkakiállítás.

(A rendező-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Az aradi kamara-kerületi munkakiállítás rendező-bizottsága ma ülést tartott, melyen végleges megállapodások történtek a kiállítás tekintetében. Mindenekelőtt bejelentette a titkári hivatal, hogy eddig 471 kiállító jelentkezett, azonban jelezve van, de be nem jött több bejelentő is, úgy, hogy a *kiállítók száma meg fogja haladni az ötszázat*.

A kiállítás alkalmával rendezett tanulmányi kirándulásokra a magyar államvasutak vonalairól 495 iparostanoncz, segéd és mester jelentkezett, akiknek részére a kedvezményes jegy már ki van állítva. A csanádi vasutak vonalán most folyik a jelentkezés. Azután megállapodott a bizottság abban, hogy a kiállítást *augusztus 15-én* délelőtt tíz órakor nyitja meg *Kristyóry János* kamarai elnök.

A megnyitásra meghívotnak a kerülethez tartozó megyék, városok, az összes ipartestületek; a nagy közönség plakátokon hivatik meg. A kiállítás 24-éig lesz nyitva. A belépő díj 40 fillér lesz, de munkások, segédek és tanonczok csak 20 fillért fizetnek. Ebben már a katalogus ára is bennfoglaltatik.

A kiállítás a templom-utcai fiúiskola Kazinczy-utcai szárnyának földszintjén nyer elhelyezést s a rendezéssel a következők bizattak meg: Általános intézés: dr. *Marschall Lajos* és *Edvi-Ilés László*, csoportbiztosok: *Reinhardt Gyula*, *Steigerwald Alajos*, *Solymos József*, *Nesnera Aladár*, *Kiss Ferencz*, *Inokai-Tóth Lajos*, *Olár Jusztin*, a diszitési munkák: *Berán Antal*, *Czeiler István*.

Megállapodott a bizottság abban is, hogy a jury minden csoportra két helybeli és egy vidéki tagból alakíttassék és hogy a bírálatot hétfőn, augusztus 18-án reggel 9 órakor kell megkezdeni s még az nap elvégezni. A csoportbírálatok eredményét a rendező-bizottság

előterjesztik s a végleges megállapodást ez a bizottság hirdeti ki 19-én délután.

A kitüntetések a következők: aranypénzek oklevéllel, ezüstpénzek oklevéllel, elismerő oklevél.

A helybeli kiállítás e hó 8-án és 9-én tartoznak tárgyaikat a templom-utcai fiúiskolába beszállítani.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

Egy kézsorítás miatt.

— Akivel Bartók Lajos nem fog kezét. —

Arad, augusztus 2

Erős drámai tehetség fekszik a porondon: *Vágó Bélának* a pécsi színház drámai hősnének meg kellett válnia a színházától. Ki tudja, nem kell-e neki bucsut mondania örökre a színművészetnek is. Mert egy nevezetes kérdés vár majd eldöntésre. Ez: lehet-e színész, akivel *Bartók Lajos* nem fog kezét?

Egy ma érkezett erdélyi ujság így beszél el az országos esetet:

Hogy miért kellett *Vágó Bélának* hirtelen kilépnie a pécsi színtársulat kötelékéből, arról most már felvilágosíthatjuk a közönséget. Nemrégén a *Petőfi Társaság* Brassóban tartotta meg gyűlését *Bartók Lajos* alelnök vezetése alatt. A pécsi társulat ebből az alkalomból díszelőadást adott három részben, amelynek egyike *Bartók Lajos* „*Thurán Anna*” című drámájának harmadik felvonása volt. Ebben a főszerepet *Vágó Béla* játszotta. Annát *Polgár Ilona*. Ez fejezte be az előadást, mely után a közönség a szerzőt hívta. *Bartók* a színpadra sietett, ahol *Vágó* már eléje ment és kezét nyújtotta feléje, hogy együtt menjenek a lámpák elé.

De *Bartók* nem fogadta el a *Vágó* kezét és *Polgár Ilonával* ment ki a függöny elé, mert nézete szerint *Vágó* elejtette darabjának főszerepét és ezzel elrontotta a hatását is. *Vágó* a kudarcért *Polgár Ilonát* tette felelőssé, aki sértett önértében rögtön elutazott Brassóból és *önként megvált a társulattól*. Ez azonban *Vágó*-nak nem volt elég. Lerobant az öltözőbe és féktelen dühvel ordítva szidalmazta az egész társulatot. *Nádassy* igazgató, aki éppen a *Petőfi Társaság* kiváló tagjaitól bucsuzgatott, felrohant az öltözőbe és csitította a dühöngő tagját.

Ez azonban leírhatatlan módon becsmerelte igazgatóját is. Másnap összeült a társulat rendkívüli törvényszéke, melynek tagjai: *Tiszai*, *Kardos* és *Vojnits*, a színházi törvények világos rendelkezése értelmében *Vágó Bélát* szerződése elvesztésére ítélték.

* *Haller Irma* *Kolozsvárot* Egyik *kolozsvári* lap írja: A nyári színháznak a jövő hét folyamán érdekes vendége lesz. *Megyeri* igazgató meghívására ugyanis három estén át *Haller Irma*, az aradi Nemzeti Színház szubrett-primadonnája fog vendégszerepeltetni nálunk. A vendég a „*Nebántsvirág*”, „*A suhanc*” és a „*Lili*” című szerepeiben lép fel. Tekintve, hogy *Haller Irma* a vidék legismertebb primadonnáinak egyike, nagy érdeklődéssel nézünk szereplése elé.

* *Szirmai Imre* szerződötése. Mint már közöltük gróf *Keglevich István* intendáns a napokban Kassán végignézte a *Pillangócsata* előadását, melyben *Szirmai Imre* a budapesti Népszínház tagja nagy sikerrel játszotta az egyik főszerepet. Az intendáns ez érdeklődése, melyet a vendégszereplő művész fellépése iránt nyilvánított, hír szerint azzal a tervvel van összefüggésben, hogy *Szirmaid* a Nemzeti Színházhoz szerződtesék, hol *Bercsényi Béla* örökébe lépne.

* *Kovács Gyula* emlékezete. A kolozsvári Nemzeti színház tagjai kegyelettel ülték meg a tragikus véget ért *Kovács Gyula* színművész emlékezetét a kolozsvári temetőben *Kovács*

Gyula sirjánál. Az emlékbeszédet *Megyeri* igazgató tartotta a színház tagjainak teljes részvételével. Azután *Tompa Kálmán* a kolozsvári Nemzeti Színház művésze szavalta el saját szerzeményű s az elhunyt érdemeit méltató költeményét. A díszes sirra számosan helyeztek koszorút.

Beke Károly halála.

(Az aradi kir. pénzügyigazgató elhunyt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Ma, augusztus 2-án egy esztendeje, hogy *Beke Károly* kir. pénzügyigazgató átvette az aradi pénzügyigazgatóság vezetését s a sok bajon és változáson átment hivatalban működését megkezdette. S egy év után, éppen az évforduló napján hunyt el *Beke Károly* és holnap már a ravatalát állják körül hivataltársai az új főnöknek, a ki élete delén, nagy ambícióval megkezdett munkássága teljében dőlt ki az élők sorából.

Ma reggel terjedt el a hír, hogy a pénzügyigazgató hajnali 1 órakor meghalt. A sajnálatos hír nagy meglepetést mindazonáltal nem keltett, mert köztudomású volt, hogy *Beke Károly* súlyos beteg és felgyógyulásához alig lehet remény.

(Az új pénzügyigazgató.)

Beke Károly a legválságosabb időben helyeztetett át Aradra. Egy év előtt a *Köcsön* Lajos miniszteri titkár által vezetett vizsgálat nehéz bajokat fedezett fel az aradi pénzügyigazgatóságban, melynek akkori főnöke, *Krausz József*, rövidesen nyugalomba vonult. A purifikáció, a rendcsinálás munkája várt tehát *Beke Károlyra*, akit mint *nyitrai* pénzügyigazgatósági titkárt és pénzügyi tanácsost helyeztek ide.

Az új pénzügyigazgató körülbelül két évtized óta állt az állam szolgálatában, mint pénzügyi tisztviselő. Hogy arra az előkelő, nagy állásra, melyet Aradon elfoglalt, úgy hivatali buzgalma, mint szakértelme és ismeretei által rátermett, leginkább mutatja az a gyors előhaladás, melylyel *Beke* hivatali pályáját egész a pénzügyigazgatóságig megtette.

Mánda *Beke Károly* Szatmár-Németiben született 1852. június hó 25-én. A középiskolákat Szatmáron és Máramaros-Szigeten, jogi tanulmányait Szigeten végezte. 1873. szeptember 17-én tette le az első hivatalos esküt mint fogalmazó gyakornok a szatmári pénzügyigazgatóságnál. 1874. április 19-én pénzügyi fogalmazóvá nevezték ki Pozsonyba, ahol nemsokára megnősült. A következő évben áthelyezték a szatmári pénzügyigazgatósághoz, majd 1877-ben a budapesti központi díj- és illetékkiszabási hivatalhoz. 1881-ben Békés-Gyulára pénzügyi titkárrá s illetékkiszabási hivatali főnökké nevezték ki. Mint ilyen, 1883-ban ujlag Szatmárra ment, 1889-ben pedig pénzügyigazgató-helyettes lett a deési pénzügyigazgatóságnál. Ebben a minőségben került Nyitrára 1891-ben s ugyanott 1898-ban pénzügyi tanácsossá, majd 1901. június 25-én aradi pénzügyigazgatóvá neveztetett ki. Ezen új állását 1901. augusztus 2-án foglalta el s így munkás életének éppen idejövetele első évforduló napján vetett véget a halál.

(Aradi működése.)

Beke Károly a pénzügyminiszter óhajára került Aradra. Nyitráról először Ipolyságra akarták helyezni, de ő nem akarta állomását változtatni. Mikor *Krausz József* aradi pénzügyigazgató nyugalomba vonult, Bekét a pénzügyminiszter, am felhívatta és az aradi pénzügyigazgatói tisztelet ajánlotta föl neki. *Beke* ezt

elfogadta s kevéssel ezután mag is történt az át-elevezés.

Tudvalevő, hogy abban az időben az aradi pénzügyigazgatóság állapotai nem voltak a legfényesebbek. S rövid egy év alatt *Beke Károly* munkája már eredménnyel járt. Mint hivatal-főnököt erős kezű, szigorú embernek ismerték, a ki ott, ahol rendet kellett teremteni, régi hibákat helyrehozni, kiváló eredményeket ért el. Mint hivatalnoktárs azonban kollegiális, humanus bánásmódu volt, kit alantasai rövid idő alatt megszerettek, becsültek és tiszteltek.

Az ő hivatali rátermettségénél, tudásánál és pontosságánál fogva nagy bizalommal néztünk működése elé, a mely most egyszerre félbeszakadt. *Beke Károly* követte a sirba hűséges, ügyes kezű munkatársát, *Gál Lajos* helyettes-pénzügyigazgatót, a kit szintén pár hó előtt vesztettünk el.

(Betegsége és halála.)

Beke Károly betegsége körülbelül azóta tart, amióta Aradon van. Bázsingrákot kapott, amely ellen nem volt segítség. Januárban *Dollinger* egyetemi tanár megoperálta, de a baja azért rosszabbodott. Több hónap óta mesterségesen táplálkozott. Ágyban azért ritkán feküdt, sőt pontosan, minden reggel nyolcz órakor bejárt a hivatalába és szorgalmasan dolgozott. Mikor egyes tisztviselők azt mondták, hogy mért nem kiméli magát, azt szokta felelni:

— Ha nem dolgozom, akkor még betegbb leszek.

És dolgozott vasakarattal, amíg csak a szervezete össze nem roskadt. Egy hete, vasárnap átadta a hivatalát *Embey Ivánnak*, az új pénzügyigazgató-helyettesnek, pontosan, az utolsó aktáig. Akkor már tudta, hogy örökre bucsuzik a hivatalától.

Azóta ágyban feküdt. Neje és fogadott fia ápolták, *Parecz Gyula* dr. kórházigazgató gyógykezeltte. Két nap előtt kapta meg a hirt a nagy beteg, hogy a pénzügyminiszter a hetedik rangfokozat első osztályába léptette elő. Ez volt az utolsó öröm, amely érte. Tudta, hogy már nem fogja a nagyobb fizetést élvezni, de örült annak, hogy a felesége nagyobb özvegyi nyugdíjat kap.

Beke az utolsó perczig eszméleténél volt. Mikor a halál közeledtét érezte, magához hívatta az orvost, meg *Jos Béla* községi bírót, aki még Szatmárról jó barátja volt neki. Mire megérkeztek, *Beke Károly* már kiszenvedett.

(A temetés)

Vasárnap délután ötkor temetik az aradi kir. pénzügyigazgatóság palotájából. A temetésen *Csécsey Imre* ev. ref. lelkész rövid imát mond, az aradi pénzügyigazgatóság részéről pedig *Embey Iván* pénzügyigazgató-helyettes tart bucsuztató beszédet. A temetésen az aradi pénzügyi hatóságokon kívül részt vesz a *nyitrai* kir. pénzügyigazgatóság is, a melynek tisztikara koszorút küldt hivatalfőnökének a koporsójára.

A halálozásról a család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Özv. Mánda *Beke Károlyné* szül. tasnádi és királydaróczi *Fekete Zsuzsanna* a maga és nevelő fia *Kádas Beke József*, úgy testvérei, sógorai és rokonai nevében is mélyen szomorodott szívvvel jelenti a legjobb férj, a gyöngéden szerető nevelő atya, sógor és rokon *mánda Beke Károly* m. kir. pénzügyigazgatónak, 1902. évi augusztus hó 2-án, éjjel 1 órakor, munkás életének 51-ik s boldog házasságának 28-ik évében, a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai augusztus hó 3-án, délután 5 órakor, fognak az *Andrássy-terti* pénzügyi-palotából az ev. ref.

hitvallás szertartásai szerint tartandó ima után a felső temetőben örök nyugalomra temetni. Legyen a hant könnyű porai felett! Arad, 1902. augusztus 2-án.

Haláláról családján kívül az aradi kir. pénzügyigazgatóság külön gyászjelentést adott ki.

Vadász-mizériák.

(Az évad és a vadásztörvény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Vadászati törvényünk rendelkezései szerint augusztus elsejével kezdődött a tulajdonképeni vadászati év, de az igazi vadász, ha meg is kezd ennek a nemes sportnak az üzését, csak óvatosan használja a fegyverét, ne hogy a vadállományban több kárt tegyen, mint amennyit az elpusztított zsákmány megér. Tapasztalati tény, hogy vadászati törvényünknek különösen a tilalmi vagy kimelési időkre vonatkozó rendelkezései az egyes vadfajok fejlődési folyamatának nem felelnek meg, hazánk klimatikus viszonyaira nincsenek kellő tekintettel s ezért a vad óvásának szempontjából sürgős revizióra szorulnak. A fogolyvadászat például augusztus elsején kezdődik, amikor a buza egy része és az árpa legtöbb helyen még lábán áll, a fia-fogoly még alig repül s így a vadász egyrészt folyton akadályokba ütközik, másrészt a lágy husu, csupasz prédával csak lövő dühét elégíti ki, de hasznothajtó zsákmányra szert nem tehet. Ha meg ellövi a kőt-lót vagy a kakast, megfosztja a családot védőjéül, hiszen tudjuk, hogy alig van állat, amely feltettebben őrzi fiait, mint a fogoly-kakas s ha a pici család elveszti támaszát, éhen hal, vagy a ragadozók martaléka lesz.

S így vagyunk a nyullal is. Augusztus 15-én az új ivadék még világra sem jött, vagy ha igen, akkora, mint egy kis macska s így a nyulászás megkezdése is későbbi időre halasztandó. A hazai vadállomány kimélete szempontjából tehát sürgős novelláris intézkedésre van szükség a vadászati idő kitolására nézve mert a foglyot augusztus 15-ike, a nyulat szeptember 15-ike előtt nem volna szabad a nem „korrekt” vadászok kényének kiszolgáltatni.

Vadállományunk pusztulásának egyik oka továbbá még a terület bérbeadására vonatkozó törvényes intézkedések latitüdje is. Harminc-negyven ember áll össze, néhol egy kis vadászterület kibérlésére s hat év alatt még a tücsköt is kilövik, úgy hogy fogolynak, nyulnak hirmondója se marad. Hány esetet tudunk, hogy 50 holdas birtokos a törvény alapján csatlakozik a szomszéd birtokhoz, de már elöve kijelenti, hogy a csatlakozás csak színleges, ő csak a maga ötven holdján vadászik s itt aztán kipusztít mindent, sőt tönkre teszi a körülötte elterülő bérlet állományát is.

És ilyen kibuvót törvényünkben nem egyet találhatunk. Ismeretesek azok az esetek is, amikor igazán „korrekt” vadászok a vadászás gyakorlatától egy időre eltiltattak csak azért, mert megváltott vadászejegyüket otthon felejtették. Aki jegy váltása nélkül vadászik, az nem gavallér ember, az orvvadász-számba megy s így kiméletre nem érdemes. Az ilyenektől vonja meg a törvény akár örökre a vadászás jogát; de hogy egy jegyét megváltott ember, aki abban a jóhiszemben, hogy jegye a zsebében van, kimegy a területre s ott felhívásra nem tudja jegyét előmutatni, rendbüntetésen kívül pénzügyi kihágás címén a gyakorlatától eltiltassék, ez drákói intézkedés.

Ez a néhány megjegyzés ime igazolja azt, amit a törvény reviziójának szükséges voltára nézve elmondottunk. Úgy tudjuk, hogy a föld-

mivelésügyi miniszter gondját a Nimródok e kívánságára is már régen kiterjesztette s ott fekszik a minisztériumban nem egy tervezet, mely a vadászati jogról, szülő törvény pótlására és javítására anyagul szolgálhat.

Ügyvédek adója.

(Aradon és másutt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradvárosi adókövető bizottság f. évi augusztus 4 én az ügyvédek III. oszt. kereseti adóját fogja tárgyalni.

(A hivatalos jelentésből.)

Lám, mennyivel élelmesebb az aradi ügyvédi karnál a szegedi! Ott is most tárgyalják a fiskálisok harmadosztályu kereseti adóját s noha nálunk hétfőn — mint a főnti hirdetményből olvasható, — már szintén a megállapításra kerül a sor, ezek dacára az ügyvédek körében semmi nesz, semmi zaj nem hallható; míg Szegeden gyűlés gyűlést követett, a melyen ugyancsak élénken tárgyalták a testület adóbeli sérelmeit. Egyik ma érkezett szegedi lap így írja meg az ügyvédek sikeres akciójának eredményét:

A szegedi ügyvédi kamara a tagjait is érzékenyen érintő III. osztályu személyes kereseti adójavaslatok ügyében tegnap értekezletet tartott, melynek eredményeképen három bizalmi férfit küldött ki a tárgyalásokhoz Szivessy László, Nyilassy Pál és Wégman Ferenc személyében s egyuttal megbizta Szivessyt, hogy a tárgyalások megkezdése előtt terjessze be a bizottsághoz az ügyvédi kar közös panaszait az indokatlan emelések ellen.

Ma délelőtt kerülvén sorra a bizottságban az ügyvédek adójának tárgyalása, dr. Szivessy László az adómagállapítás megkezdése előtt a következőkben terjesztette be azokat a bajokat, melyek minden ügyvéddel közösek s nem a két-háromszoros emelést, hanem még a réginek is leszállítását teszik indokoltá. Mindenek előtt nagy a konkurencia, egyre szaporodnak a fiskálisok, pedig a jelen bajai mellett a közel jövőben a *anyai veszedelem fenyegeti az ügyvédséget, hogy ezen a pályán maholnap alig lehet a mindennapi kenyeret megkeresni.* Jövedelmező, nagy klientúra alig van, annál több az *ingyenes védelem*, ami humánus szempontból mindenesetre örvendetes dolog, de az ügyvédi kar épp úgy megsínyli, mint a koronaérték behozatalát. Ami azért sérelmes, mert a bíróságok most annyi koronát állapítanak meg ügyvédi munkadíj czimén, mint ezelőtt forintot.

A keresztet pedig mindezekre a mizériákra az új polgári perrendtartás teszi fel, a közel jövőnek ez az imminens veszedelme, mely ellen országsszerte állást foglaltak már a kamarák.

Az általános bajok felsorolása után kezdetét vette a névszerint való tárgyalás, melynek folvama alatt a jelenlevő ügyvédek külön is előadták az általánosakon kívül egyéni panaszait.

A tárgyalás egész menete higgadt és nyugodt volt s a bizottság alapos leállítást eszközölt, amiről tanúskodjanak a következő adatok. Az első szám a javasolt, a második a megállapított adó összege.

Babarczy József 70—40, Balassa Armin 203—172, Barita Dezső 170—100, Batta Béla 124—100, Becsey Károly 67—58, Beidl Samu 187—80, Bodnár Géza 121—70, Cserő Ede 180—146, Dobay Gyula 61—51, Engel Mór 130—130, Fári István 80—80, Fráter Gyula 60—35, Gerle Imre 20—80, Kászó István 132—116, Körösi Ignác 148—80, Lipkay Kálmán 100—100, Lippay Lajos 100—84, Nyilassy Pál 140—50, Papp Dezső 100—40, Papp Róbert 187—180,

Pálfi Sándor 100—100, Pártos Ernő 226—180, Partos Simon 110—120, Pillich Kálmán. 80—50, Pisztor Egon 184—100, Polczner Jenő 136—100, Reiniger Jakab 140—405, Reiner Mór 120—102, Rozsa Izsó 500—500, Straus Miklós 100—50, Szabó Jakab 156—100, Szász Hugó 120—90, Székely Vilmos 132—100, Széll Gyula 119—60, Szivessy László 332—300, Szücs József 92—60, Tary József 120—100, Turóczy Mihály 145—90, Ujj József 250—240, Wégman Ferenc 180—140, Wodiáner Sándor 40—20 Wöber Lajos 80—50,

SPORT.

+ Az aradi kerékpár klub holnap, vasárnap kirándulást rendez Pécs-kára. Találkozó délután 2-órákor a váro-liget mellett.

Ítélethirdetés Krivány előtt.

(Kihirdetés a fogházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2

Az aradi törvényszéki fogház legérdekesebb foglya, Krivány János ma fontos aktus központja volt. A törvényszék kihirdette előtte a kuria végzését, melyet bűnpörében hozott.

Mint ismeretes, a tábla ítélete ellen semmi ségi panaszt adott be Krivány a kuriához, mely a semmiségi panaszt elutasította. A kuriának erre vonatkozó végzése Aradra a napokban érkezett le, amikor azt részletesen ismertettük. Ezt a végzést hirdették ki ma Krivány János előtt.

A kihirdetésnek a törvényszék büntető tanácsa előtt kellett volna végbemenni, de a fogházfelügyelő jelentette, hogy Krivány oly súlyos beteg, hogy nem jelenhetik meg. Erre a törvényszék elhatározta, hogy a fogházbéli cellájában tudatja Krivánnyal a végzést, melynek kihirdetésére Szöllőssy Jenő dr. albirót bizta meg.

Délután háromnegyed hat órákor ment végbe ez az aktus, melyen jelen voltak: Szöllőssy albiró, Szokol-zay Lajos kir. alügyész, és Tóth Béla jegyző.

Krivány a 41-es számú, első emeleti cellában van elhelyezve. Mikor beléptek hozzá, ágyán feküdt felöltözve. A betegség nem látszott meg rajta. Arcának vörhenyes piros színét nem vette el a fogház levegője. Erősen meghízott, ez a hizás azonban inkább felpuffadt állapotnak látszik. Az ágya előtti asztalon több orvosság és pohár volt, melyek olyan hatást keltettek, mintha nem is fogházban, hanem kórházban járnék az ember.

A mikor beléptek Kriványhoz, a fogoly a főtárgyalásról ismert egykedvűségével nézett a hivatalos emberekre. Szöllőssy albiró kihirdette neki a kuria végzését, melyet Krivány, ágyán felemelkedve, hallgatott végig. Midőn a kihirdetés véget ért, gyenge, alig halható hangon megkérdezte:

— Hogy állok a kitöltött büntetés beszámításával?

A bíró erre megmagyarázta neki, mennyi időt számítanak kitöltöttnek.

Mindenekelőtt beszámítódik a vizsgálati fogóságban eltöltött időből, mint ez a tábla jóváhagyta, három év, a táblai ítélet meghozatala és a kuriai végzés közötti idő: három hó és tizenegy nap, továbbá a kuriai végzéstől a mai napig lefolyt idő: egy hónap és két nap, összesen tehát kitöltöttnek vétetik a büntetésből: három év négy hó és tizenhárom nap. E szerint Kriványnak körülbelül öt és kétharmad évet kell még ülnie.

Hogy büntetését hol fogja kitölteni, még nincs megállapítva. Nem lehetetlen, hogy betegségére való tekintettel, az aradi fogház lakója marad mindvégig.

Milliók csalási kísérlet egy fővárosi banknál.

(A rejtélyes morva megbizott.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 2.

Egy előkelő budapesti banknál nagy csalási kísérlet történt, a mire tulajdonkép csak most jöttek rá. Nehány héttel ezelőtt a banknál megjelent egy uri ember, aki számos okmánnyal igazolta, hogy megbizottja egy morva nagybirtokos család egyik tagjának, akinek két millió kölcsönre van szüksége, amit a birtokra fel akar venni.

A nagy kölcsönt nem egyszerre, hanem öt év alatt, félevenként kétszáz ezer koronás részletekben kívánta felvenni. Az első részletet július 24-én lett volna esedékes.

A megbizott hozott magával a morva a nagybirtokról, amelynek értéke négy millió forintot tesz ki, telekkönyvi kivonatot és igazoló iratokat stb.

A tárgyalás közte és a bank között megindult. Két hét alatt a bank hajlandónak mutatkozott, hogy a kölcsönt elvállalja.

Valamelyik igazgató az utolsó pillanatban azt javasolta, hogy a megbizott család fejét értesíteni kella a bank részéről a tárgyalás eredményéről.

Még abban az órában elküldtek tehát egy táviratot Karlsbadba, a hol a család feje most fürdön volt.

Mekkora volt azonban a meglepetésük a bankban, amidőn ez a válasz jött vissza a táviratra:

— A kölcsönről nem tudok semmit. Családunk egyik tagja sem bizott meg senkit sem kölcsön felvételével.

A megbizottnak megmutatták a táviratot és rögtön beszüntették a tárgyalást. A megbizott azonban nem jött zavarba. Igazolta, hogy okmányai teljesen rendben vannak és a család egyik tagjától kapott megbizó okirata is valódi.

Csak a levélváltás további folyamán derült ki, hogy a megbizott tényleg jóhiszeműleg járt el, mert a család egyik tagja csakugyan megbizta a kölcsönügy tárgyalásának megindításával. Hogy mi célja volt a kölcsönrel, azt eddig nem lehetett kideríteni.

A bank az ügy ilyen fordulata után, miután a megbizott a néhány száz koronát kitevő tárgyalási költségeket is megfizette, a rendőrség segítségét nem is vette igénybe.

TANÜGY.

Aradi felsőbb leányiskola.

— Iskolai értesítés. —

Az aradi városilag segélyezett magán felsőbb leányiskolában, mely a nm. vallás és közoktatásügyi minisztérium 47581/1902 sz. rendeletével nyilvánossági jogot nyert, f. évi szeptember hó 1-én az első, második és ötödik, hatodik osztály nyílik meg, a két legfelsőbb osztály azonban egyelőre az eddigi jelleggel.

A felsőbb leányiskola legújabb tanterve lényegesen eltér a polgári leányiskola tantervétől, főképp a tantárgyak száma és a végzendő tananyag nagyobb terjedelme tekintetében. Az eltérés már a második osztályban annyival inkább lényeges, minthogy itt már a francia nyelv kötelező tantárgy. A magasabb osztályokban a latin nyelv fakultatív tantárgy lesz, hogy azon növendékek, kik a főgymnasium hetedik osztályába lépnek, a latin nyelvvel is tisztában legyenek.

tályába akarnának fellépni, ebből sikeresen vizsgázhassanak. A felsőbb leányiskolai oktatás általában kiváló sulyt fektet a hazai és idegen nyelveknak — francia, német, — hazai irodalomnak, nemzeti és világtörténetnek, a természettudományoknak, rajznak, kézimunkának a magasabb műveltség színvonalának megfelelő tanítására.

Az első és második osztályban beiradási-díj 20 korona, a tandíj évi 120 korona, mely havi részletekben is fizethető. A ötödik és hatodik osztályban évi tandíj 208 korona, mely szintén havi részletekben fizetendő. A felsőbb leányiskola hatodik osztályából a növendékek a tanítóképző harmadik osztályába vétetnek fel. Az átlépés megkönnyebbitésére az igazgatóság gondoskodni fog, hogy a növendékek a paedagógiát már az ötödik osztályban is tanulják.

Az intézettel kapcsolatos internátusban a jelentkezők évi 600 koronát fizetnek tíz havi részletben. A növendékek teljes ellátást nyerne, a legnagyobb gondozásban részesülnek s főleg a francia és német nyelvi társalgásban szereznek gyakorlatot. A zene-oktatás külön, de mérsékelt díjjal jár. Az internátus igazgatónöje és fővezetője özv. Sváby Pálné-Turcsányi Gizella.

Minden az intézetre vonatkozó közelebbi felvilágosítással akár személyesen, akár levélileg az igazgatóság készséggel szolgál. Beiratkozhatni naponta az igazgató lakásán (Lázár Vilmos-ú Földes-ház, II em.) d. e. 11—12 vagy augusztus 25-ikétől szept. 3-ikáig bezárólag az intézet helyiségében, a városi *siketnéma intézet* épületében, a Hassinger utcái leányiskola belső udvarában (Rákócy u. 8) d. e. 11—12 és d. u. 2—3. Dr. Somogyi Gyula, az aradi városilag segélyezett felsőbb leányiskola igazgatója.

(—) **Segédtanítói kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter kinevezte *Lulay Mihály újsz-annai* állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak. *Milutinovics Lyubisa* turóc sz.-mártoni állami polgári iskolai helyettes tanítót pedig ugyancsak az *újszentannai* állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak.

Oláhositás — nagyban.

(Románia és az idegen alattvalók.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

A Romániában élő magyarok nagy kísértésnek vannak kitéve: vagy lemondanak magyar voltukról, vagy kiteszik magukat és családjukat a teljes megsemmisülésnek, a legborzalmasabb éhenhalásnak. A román kormány ugyanis tervbe vette az alkotmány VII-ik szakaszának revízióját és az idegen alattvalóknak honosítását. Az e kérdésben legutóbb tartott minisztertanácsban kimondotta a román kormány, hogy először azokat, akik tökéletesen beszélnek a román nyelvet, arra kényszeríti, hogy román családi neveket vegyenek fel és lehetőleg elidegeníthetetlen ingatlanokat szerezzenek az ország területén.

Tudvalevő dolog, hogy Romániában nem egy székely atyánkfia él évtizedek óta s rettenetes küzdelmek árán vagyont szerzett. Ezek és gyermekei megtanulták a román nyelvet és Románia középosztályának már régóta számottevő tagjai. A román kormány ezekre a szerencsétlenekre vetette ki hálóját legelőször s minden áron be akarja olvasztani őket a román nemzet testébe. Több magyar származású vagyonos iparost és kereskedőt felhívtak bizalmasan a román közigazgatási hatóságok, hogy rövidesen folyamodjanak román családi névért az igazságügyminiszterhez, mert közeledik az idő, amikor az idegen Romániában román lesz vagy onnan kipusztul. A Romániában élő magyar alattvalók közül igen sokan komolyan vették a prefektusok figyelmeztetéseit s tömegesen kérik magyar nevüknek román névvel való kicserélését.

A román igazságügyminiszter most teszi közzé sorban egymásután a folyamodók kérvényét, s a hivatalos lap útján felhívja mindazokat, akiknek netán észrevételeik volnának a névrománosítás ellen, hogy kifogásaikat záros határidőben az igazságügyminiszternek jelentésük be. A szerencsétlen folyamodók között olvassuk Kovács Sándor csik-gyimesi születésű és illetőségű honfitársunknak a nevét is, aki becsületes magyar nevét „Silivestru” román előnévvel akarja felcserélni. Megrománosították nevüket eddig Mezei Péter, — „Campianu Petre,” — Kötényi Gábor, Gavrila Coltescu, Terepes Józsefből lett Josif Arenescu stb.

A nőtlen emberek, akik nem is oly régen tartózkodnak Romániában, valóságos virtust csinálnak abból, hogy magyar nevüket román névvel cserélhetik fel. A dologban azonban az a legsomorubb, hogy a magyarok közül nem a földhöz ragadt szegények hagyják oda régi magyar nevüket és sok esetben nemességüket, hanem leginkább azok válnak renegátokká, akik szép vagyont szereztek, amelylyel ha visszatérnének hazájukba, itt is boldogulhatnának.

Csiki Kovács Sándor is jómódu lakatosmester, aki vagyonával és Magyarországon szerzett képzettségével itthon is megélhetne. A romániai magyarok körében folytonosan dult pártoskodások és egyenetlenségek sok tekintetben hozzájárultak a magyar alattvalók magyar hazafiúi érzéseinek gyengítéséhez, de az utóbbi időben e szempontból tapasztalt gyengeségek komoly aggodalmakat támasztanak azokban különösen, akik a külföldön élő magyarokat is a nemzettest egy megbízható csapatának tekintették. A romániai magyarok eddig megtanultak oláhul s most becsületes magyar nevüket oláh névvel cserélik fel... ez igen szomorú dolog!

MULATSÁGOK

(=) **Tüzoltó-mulatság.** A mezőkovácsházi önkéntes tűzoltó testület f. évi augusztus hó 10-én az általa rendezendő nagy népnepély alkalmával a kaszinó kerthelyiségében zártkörű táncmulatságot rendez.

Az elzárt uriasszony.

(Népgyűlés a gyermekek védelmére.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

A mai nap folyamán a legérdekesebb tárgy volt Aradon a letartóztatott M. Gy.-né esete. Feslett életéről sokan tudtak, de azért mégis megdöbbenést keltett, hogy az egykor előkelő urinő a városház fogdájába került.

Erdekes, hogy M.-né milyen könnyen vette elzárását. Kiméletből külön cellába akarták helyezni, de ő oda kívánczolt ahol sokan vannak, s így a kóbor utcai leányok társaságába került.

A kihallgatás alkalmával is elég kedélyesen viselkedett, s mint az ilyen hölgyhöz illik, kacérkodni is próbált. Az évei számát pedig erősen titkolta. Mikor Berecz kikágási bíró megkérdezte, hány éves, nevetve mondta:

— Lehet, hogy harminc, de nem tudom biztosan.

M.-né, hét napi ülés után, holnap, vasárnap este szabadul ki a fogházból. Allitása szerint nem marad sokáig Aradon, mert szállóbeli szobaasszony lesz egy más városban.

A vele kapcsolatba hozott kis leány, a tizenhárom éves Karafa Teréz ügyét a kihágási bíró áttette a bűnügyi osztályhoz.

A gyermekleányokkal folytatott üzemek különben mozgalmat keltettek a főváros után Aradon is. A szociálisták népgyűlést tartanak,

melyre a következő meghívót szórták szét ma a városban:

Olvasd és add tovább!

Felhívás.

Folyó hó 3-án, délelőtt fél 10 órakor a tűzoltó laktanyában

nagy népgyűlést

tartunk. Tudván azt, hogy gyalázatos merényletet követtek el a nép ellen a budapesti bitang kéjencek, tiltakoznunk kell annál is inkább, mert a rendőrség viselt dolgait arra engednek következtetni, hogy palástolni igyekeznek a nagy bűnsőket. Legyetek ott mindannyian.

Az első szónok Ponta Péter lesz. A népgyűlést ma jelentették be Institoris Kálmán polgármesternél.

A szocialista adóhátralékos.

(Történet a városi adóügyosztályból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Arad város adó-ügyosztálya egyike a leg-humánusabb intézményeknek, a melyek ebben a kevéssé rokonszenves reszortban elképzelhetők. A legtrikább esetek közé tartozik, hogy valakit ellicitáljanak: az olyanok, a minők másutt a közszájon forognak, hogy a polgártársnak elviszik adóba a fejevénkosát, itt a mesék világába tartoznak.

Persze, azután vannak, akik ezzel a méltányossággal visszaélnék. Elbizottá teszi őket az emberség. Ennek révén aztán nem egy érdekes epizód is kerül az adó-ügyosztály szürke világába. Egy ilyen történet a napokban, a következőképp:

Ki volt tűzve az adóárverés egy szocialista üveges-munkás ingóságára. Megjelenik hát a szocialista adóhátralékos Lócs Rezső adóügyi tanácsosnál.

— Hát az én butoraimra kitűzték az árverést? — kérdezte indignálódva.

— Ki. Van valami kívánsága?

— Igen. Halasztást kérek.

— Nem lehet, — felelte a tanácsos. Kétszer már adtunk halasztást, s egyszer se fizetett.

— Nem adnak? No hát tudja meg a tanácsos ur, hogy mihelyt az én butoraimat elárverezik, akkor én idehozom mind az öt gyermekemet. Ide, a hivatalba, itt is hagyom mind. A tanácsos urnak kell nekik enni adni. Még ágyakat is kell, hogy a hivatalába tegyen: mert én meg fogom tiltani a porontyoknak, hogy vissza merjenek jönni.

A tanácsos elszörnyűködött a rettenetes fenyegetéstől.

— Nohát, tudja mit: adok inkább tizen-négy napi halasztást.

Most már az elvtársnak állott följebb.

— Hogy? Nem jöttem én ide kunyorálni. En kijelentem, hogy egyáltalában nem akarok adót fizetni.

— Ugyan, micsoda beszéd ez már: minden polgárnak kell adót fizetni, hozzájárulni a rendfőntartás költségeihez.

— Az csak a gazdagoknak szükséges. Én miattam valamennyi pandurt hazaküldhetik. Engem nem lopnak meg. Tőlem akár a városháza összes hivatalait is beszűntethetik.

— Már pedig az adót meg kell fizetni, ha nem fizet, akkor csakugyan el kell hogy lici-táljuk a holmiját.

A szocialista, úgy látszik, érezte, hogy újabb fenyegetésre van szüksége.

— Jól van, de akkor e hozom ide a feleségemet is.

Azután drámai hangon hozzátette:

— Szép asszony — volt, egyszer: de a nyomor tönkretette az ő szépségét.

Végre azután egy hónapi halasztás körül indultak meg a tárgyalások. Mikor „rendezték” az ügyet, a szocialista ezzel a kijelentéssel távozott:

— Eddig csak szocialista vagyok. De, végük tudomásul: ha az én butoraim fölött megperdül a dob, akkor én leszek az első anarkista Aradon.

Persze, hogy ezután csakugyan bajos lesz őt ellicitálni . . .

Panasz az aradi ovodák ellen.

(A városi segélyek megvonása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Aradváros közigazgatási bizottsága ma többek között az aradi ovodáknak és menedékházaknak az iskolaszék legutóbbi üléséből ismeretes ügyével foglalkozott. Az iskolaszék jelentette, hogy nyolc magán-ovodát és hat magán-menedékházat megvizsgáltatott, s konstata, hogy ezek nem felelnek meg a közegészségügyi és padegógiai követelményeknek.

A város 4—400 koronával segíti az ovodákat és menedékházakat, melyekbe ennek fejében 25—25 gyermeket utal. Ezek a helyek azonban egyáltalán nem, vagy csak kevés alkalmasok a gyermekek nevelésére. Piszkos, egészségtelen lakásban, sokszor nem megfelelő környezetben töltik a gyermekek idejüket.

Az iskolaszék javaslata erre vonatkozólag az, hogy vonja meg a város a segélyt s állítson maga egy nagyszabású ovodát.

A tanfelügyelőség véleménye, mint Kovács Lajos segéd-tanfelügyelő előterjesztette, nem egyezik teljesen az iskolaszékével. A segélyt szerinte fokozatosan kell megvonni: egyelőre a legtűrhetlenebb ovodáktól s azután a többiek-től. Ez a segély a legtöbb ovodánál létkérdés. A fokozat megállapítását bízzák az iskolafelügyelőre és a főorvosra. A városi ovodát időközben fel lehet azért állítani.

Institoris Kálmán polgármesternek az a nézete, hogy a segélyt egyszerre meg kell vonni, s ebből az összegből felépíteni a város ovodáját.

Urbán Iván főispán csatlakozik a véleményhez.

Steinhardt Mór dr. jogi szempontból szól a dologhoz. A szerződést fel lehet bontani, ha egyik fél nem felel meg a követelményeknek. A szerződés felbontása a törvényhatósági bizottság joga s itt nincs szükség határozathozatalra.

Posgay Lajos dr. főorvos jelenti, hogy az ovodáknak csupán egy részük olyan, melyekben tűrhetetlen az állapot. Csatlakozik a tanfelügyelőség javaslatához.

Marschall Lajos dr. a polgármester indítványa mellett szól.

Végül a bizottság kimondta, hogy az ovodáktól a segély megvonandó, aszerint, a mint a szerződés fejár, azaz részben augusztus, részben szeptember elsejétől s az új városi ovoda haladéktalanul létesítendő.

HIREK.

Harc a gyermek miatt.

— Egy szerencsétlen házasság. —

Arad, augusztus 2.

A nagyváradi törvényszék — mint lapunknak írják — szokatlanul sok válópörrel foglalkozik most. A válópörök között van egy, mely több mint két elfuserált élet tragédiája.

A válópör hősei biharmegyeiek: U. O. testőrkapitány, a ki most bécsi lakos s L. A. egy

előkelő biharmegyei család sarja. Még 1882-ben keltek össze s körülbelül nyolc évig éltek együtt, különválásuk nagy botrány volt annak idején. Válópörük csak most folyik.

A válópör adataiból alig közölhetünk valamit. Hihetetlen, szörnyű vádakkal illetik egymást a házastársak. Kraft-Ebing báró munkája kellene e vádakhoz kommentárul.

Különösen a férj vádjai számosak és szörnyűek. De a nő sem maradt adós.

A válópörnek azonban van egy érdekes és nyilvánosan is tárgyalható momentuma. A házaspárnak van egy szép nagy leánya. Az anyával lakik. Hiába próbálta állandóan elvenni a leányt a férj, nem ért cél.

Most aztán az anya férjhez akarja adni a leányt s a férj szerint olyan emberhez, kinek az anyával állítólag viszonya volt s a ki gyógyíthatatlan tüdőbeleg.

Az anyának ez a lépése birta rá most nagyobb határozottságra a férjet. A testőrkapitány most már gyorsan le akarja járítani a válópört s a legelkeseredettebben tiltakozik a leánya házassága ellen.

A házastársak adáz harca folyik s a nagyváradi törvényszék dönt most e harcban.

Antiszemitizmus

a honvéd tisztikarban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Egy Szegedről kapott távirati értesülés alapján már közöltük gyökeres cáfolatát annak a hírnek, mely szerint a verseci 7. honvédezredből azért lépett volna a polgári életbe egy zsidóvallású tiszthelyettes, mert az ezredparancsnok az elé az alternatíva elé állította, hogy vagy kikeresztelkedik, vagy távozik.

Örvendünk, hogy ez a cáfolat ilyen gyorsan megjött és hogy olyan sujtó ténybeli adatokkal mutatja ki az antiszemitizmusról szóló mese teljesen alaptalan voltát, amely adatok végképpen elnémitották a forrást, honnan a vakmerő mese a lapokba jutott. Örvendünk az igaz tényállás felderítésének, dacára, hogy mi egy pillanatig sem hittünk az antiszemitizmusról regélő hírnek. Csak azért tettünk megjelenésekor említést e birról, hogy nyomban hozzáfűzzük, hogy a legnagyobb mértékben valószínűtlennek tartjuk a hírt.

A magyar kir. honvédség tisztikarában uralkodó szellemnek tapasztalásból való ismerete alapján mondtuk ezt, anélküli, hogy előbb a cáfolatot bevártuk volna. S mondhattuk ezt — még ha a magyar honvéd-tisztikar gondolkodását nem is ismertük volna, s még ha nem is hivatkozhattunk volna arra a tényre, hogy a honvédségnél számos zsidóhitű fő- és törzstiszt szolgál — mondhattuk azért is, mert ismerjük az e tisztikar élén álló honvédminiszternek, báró Fejérváry Gézának a szó legnemesebb értelmében vett liberális gondolkodását, érzését, amely sohasem tűrné meg a honvédség keblében a felekezeti keskedést, az antiszemitizmust.

Ha e felfogásunk, és mindjárt a hír felmerülésekor vallott, nézetünk mellett mégis örülünk a szegedi cáfolatnak, ez azért van, mert a cáfolatban regisztrált tények ereje meggyőzheti még azokat a keveseket is, akik a honvédség szellemének minden ismerete nélkül né tán mégis hitelt adhattak az antiszemitizmusról való mesének. Honvéd-tisztikarunk és ennek vezetői megérdemlik, hogy ilyen méltatlan mesékkal ne lehessen többé felültetni senkit, még a leghiszékenyebb embereket és lapokat sem. És meg vagyunk róla győződve, hogy a verseci kacsa ledurantásával sikerült ezt a jövőre nézve elérni.

— A román király Budapesten. Károly román király ma reggel utazott át a fővárosra. A bukaresti gyorsvonattal 2 óra 50 perckor érkezett meg a keleti pályaudvarra, ahol Cocurano Viktor román főkonzul, Gerrich felügyelő, Neumann helyettes állomás főnök és a budapesti román kolónia több tagja várta. A király udvarmesterével és kíséretének több tagjával kiszállott szalonkocsijából és az udvari váróterembe ment, ahol megreggelizett. Teljes egy órát töltött a fővárosban és ezalatt élénken beszélgetett a kíséretével és a megjelent urakkal. A román király d. e. 8 óra 50 perckor tovább utazott Ischlbe.

— A hadosztályparancsnok Aradon. Albach Lajos altábornagy, a nagyváradi 17. gyaloghadosztály parancsnoka tegnap este Aradra érkezett, és ma délelőtt Lehmann Vince vezérőrnagy dandárparancsnokkal együtt szemlét tartott az aradi háziezred gyakorlatai fölött.

— A pápa nyaral. XIII. Leó nyaralása az idén, mint Rómából jelentik, némileg eltért a rendes programtól. A pápa ugyanis e nyáron csak két izben ment le a Vatikán kertjébe, a hol eddig jó részt minden nyarat töltötte. Ezt az új nyári programot egészségi okok teremtették. A pápa dacára ennek meg van elégedve az erejével és egészségével, s azt hiszi, hogy még sokáig fog élni. Jellemző rá nézve, a mit pár évvel ezelőtt egy spácának válaszolt, a ki azt kívánta neki, érje meg a századik születésnapját.

— Száz esztendő? szölt a pápa, kedves gyermekem, miért akarsz te az isteni gondviselésnek határt szabni?

XIII. Leó tehát reméli, hogy száz esztendőnél is tovább fog élni.

— Az aradvárosi adókövető bizottság f. évi augusztus hó 4 én az ügyvédek, kedden aug. 5 én az üvegkereskedő, üzletvezető, vállalkozó, vaskereskedő és vasöntőde tulajdonos III. oszt. kereseti adóját fogja tárgyalni, mindenkor d. e. 9 órakor.

— Az aradi motor közlekedésről. A P. N. mai számában a következőket írja: Érdekes technikai újítást léptet életbe az arad-csanádi vasut. A württembergi vasutak mintájára rendes motorüzemű személyszállítást rendez be és a forgalom kényelmesebbé tétele céljából az aradi közúti vasutal peage szerződésre lépett, amelynek alapján vonatait a város közepére fogja a közúti sinein bejártni. Amint a kereskedelmi miniszter a tervzetet jóváhagyja, hozzáfognak a közúti vasut sineinek átalakításához és rövidesen megkezdik az üzemet.

— Velence dűledezik. Ugy látszik, mégis van egy kis igaza Wagner bécsi műépítésznek, a ki a campanile összeomlásakor megjósolta, hogy a tündéri Velence nem fog állani soká, mert a tengerre épített gerendák korhadtak és az idők viszontagságait nem bírják el. Ma ismét rémhirt jelent Velenczéből a táviró. Azt sürgőnyzik, hogy a királyi palota iveit tartó vasrudak eltörték s a palota beomlással fenyeget. A tengerre épült város egyik leg szebb és legnevezetesebb alkotását veszíti el, ha a királyi palota is a campanile sorsára jut.

— Kit jegyez el az alkantari herceg? Bécsből két sürgöny érkezett alkantari Péter herceg eljegyzéséről. Az egyik így szól: Ferenc Ferdinánd főherceg legifjabb nővére, Erzsébet főhercegnő legközelebb jegyet vált alkantari Péter herceggel. A herceg a bécsujhelyi Teréziumban nyerte kiképezését s most főhadnagy az osztrák-magyar hadseregben. Unokaöccse Dom Pedro braziliai császárnak. Egy másik bécsi távirat azt mondja: Frigyes főherceg második leányát Mária Annát legközelebb

eljegyzí Péter alkantari herceg. Az esküvőt a közeli időben megtartják. Vajon kit jegyez el hát az alkantari herceg? Bizonyára a kettő közül egy harmadikat.

— **Az angol király nyaralása.** San Remoból táviratozzák, hogy *Edward* angol király a koronázási ünnepélyek lezajlása után Bordigherába megy nyaralni. Tudvalevőleg itt nyaralt csaknem minden évben az elhunyt *Viktória* királyné is.

— **Temetés.** Nagy részvét megnyilatkozása mellett temették el ma *Reicher* Bélánét, *Reicher* Béla nyug. városi főpénztáros nejét, *Reicher* Károly tiszti főügyész édes anyját. A temetésen megjelent közönség sorában voltak: *Salacz* Gyula orsz. képviselő, *Ottrubay* Károly törvényszéki elnök, *Kugler* István kir. ítélőtáblai bíró, *Bund* Henrik főszámvevő, *Fetter* Gyula felügyelő, *Tedeschi* Viktor, *Péterffy* Antal, *Heinrich* Sándor, *Nemess* Zsigmond, *Verzár* István árvaszéki ülnök, *Winter* Adolf, *Vincze* Miklós. A temetés szertartását *Novák* Adorján minorita áldozó-pap végezte. A koporsót sok díszes koszu r fődte.

— **A pénzügyminiszterium köréből.** A király a pénzügyminiszterium előterjesztésére dr. gróf *Bathányi* István miniszteri segédtitkárnak a miniszteri titkári címet és jellegét adományozta; a pénzügyminiszter pedig dr. *Gellért* Ferenc miniszteri segédtitkárt miniszteri titkárrá és dr. *Fejér* Elemér miniszteri segédtitkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárrá, azonkívül dr. *Szamota* Zsigmond fizetésten miniszteri fogalmazót és dr. *Ambrozovics* Lajos pénzügyi fogalmazót miniszteri fogalmazókká nevezte ki.

— **Zichy Mihály hetvenöt éves.** *Zichy* Mihály, az Oroszországban élő nagy magyar festő október 15-én tölti be életének 75 ik évét. Orosz barátai — mint Pétervárról írják — nem felejtették el ezt a dátumot s ünnepelni készülnek az ősz mestert, akit valóban csak azért nem tartanak orosznak, hiszen ötvenöt éve él már köztük, mert ő maga protestálna legjobban ellene. Ez ötvenöt év alatt annyira megmaradt magyarnak, hogy még az orosz állampolgárságot se igyekezett elnyerni soha, ámbár mindig az orosz udvar szféráiban mozgott. Ma is magyar utlevele az egyetlen okmány, amire támaszkodik az orosz világban, s ezt minden évben megújítja 1847. óta.

— **A Maros folyó hajózása.** Többször megírtuk már, hogy a Maros hajózhatóvá tételének ügyében széleskörű mozgalmat indított Csanádmegye alispánja s augusztus hó 7-én: nagy szabású értekezlet lesz e tárgyban Makón. Megemlítjük, most, hogy a Maros folyó hajózásának a legfőbb akadály a vizállások nagy ingadozásaiban van. E bajon legjobban a folyó csatornázásával s néhány duzzasztó mű és zsilip beépítésével lehet segíteni. Ez ugyan nagyon költséges technikai feladat, de oly nagy közgazdasági érdekeket érint, hogy megvalósítását csak óhajtanunk lehet, elsősorban Erdély faanyagának és bányászati termékeinek, de egyuttal a Marosvölgy mezőgazdasági terményeinek értékesítése céljából is.

— **Gallifet válasza Dreyfus nyilatkozatára.** Mint Párisból sürgönyzik, *Gallifet* tábornok ma a *Journal des Débats*-ba felel *Dreyfus* levélére. Azt mondja, hogy *Dreyfus* csak föl akarja eleveníteni ügyét, de miután annak idején kegyelmi kérvényt írt alá, ezzel büntetését maga elismerte. A kormány is kijelentette annak idején, hogy meghajlik a rennesi ítélet előtt, akár hogyan fog is szólni, ebben az ügyben tehát most már csak az államtanács ítéltethet. A *Dreyfus* ellen emelt új vádról, hogy *Dreyfus* Oroszországnak szolgáltattott ki katonai iratokat, *Gallifet* teljesen hallgat.

— **Lovagias ügy a közigazgatási bizottságban.** Aradváros közigazgatási bizottságának mai ülésén *Kovács* Lajos segédtanfelügyelő jelentést

tett arról, hogy *Kovács* Ferenc községi tanító a vasuton inzultált egy uri embert, mely ügyből párbaj keletkezett. Tekintettel arra, hogy a vasuti inzultussal, mint köztisztviselő, súlyos kihágást követett el, a *fegyelmi vizsgálat meg-előző vizsgálat* elrendelését kéri *Kovács*csal szemben. A közigazgatási bizottság a vizsgálatot egyhangulag elrendelte.

— **Laky Demeter meghalt.** Mint egy távirat jelenti, *Laky* Demeter, a premontrai rendnek három évtized óta kormányzó főnöke, ma Csornán meghalt. *Laky* 1818-ban született s neves egyházi és történelmi író volt. A szabadságharc alatt a határőrvidéki magyarság felkelő csapatainak szervezésében tevékeny részt vett, s négy évi börtönt ült Olmützben és Josefstadtban.

— **Előléptetés.** Az osztrák magyar bank főtanácsa *Goldfeld* Jakab, a temesvári bankfiók főnökhelyettesét, a ki azelőtt az aradi fiók adjunktusa volt, az Osztrák-Magyar Bank budapesti központjához helyezte át.

— **Lauka Gusztáv nagybeteg.** Szomorú hír érkezik Nagybecskerekéről az agg poeta és humorista, *Lauka* Gusztáv felől. Az öreg ur súlyosan megbetegedett, napok óta ágyban fekszik. Igen megrendítette testi-lelki jó barátjának, *Vadassy* Károlynak elhunyt s ez csak súlyosbította baját. Kezelő orvosai mindazonáltal reménylik, hogy az öreg ur életét sikerülni fog megmenteni.

— **A kolozsvári Mátyás-szobor.** A Mátyás-szobor talapzatának építését — mint levelezőnk írja — tegnap végleg befejezték. Ennek öröme a munkások a munkabérek zöld galyakkal ékesítették fel. Most a szobor felállításához szükséges állványok elkészítéséhez fognak. Ez mintegy tíz napot fog igénybe venni. Mihelyt ezzel elkészülnek, hozzákezdenek a szobor-öntvény egyes darabjainak összeállításához. A leleplezési ünnepélyt rendezőbizottság mihelyt a városi közgyűlés megállapítja azokat a kereteket, melyek között az előkészületek megteendők, azonnal megkezdí permanens működését.

— **Az üzletvezetőség feloszlása.** A magyar államvasutak többször emlegetett újjászervezésének híre ismét felbukkant s most már hitelesnek látszó formában. Mint ugyanis a debreceni lapok jelentik, *Dobieczy* Sándor orsz. képviselő, a debreceni üzletvezetőség volt főnöke, tegnap az ottani szabadelvűpárt elnökének levélben jelentette az üzletvezetőség feloszlását. *Dobieczy* biztosra veszi, hogy az igazgatóságok elhelyezésénél Debrecen nem mellőzik.

— **Megjutalmazott távlovaglás.** *Miron Costei* százados, amint említettük, lóháton tette meg az utat Bukarestből Metzbe s ezen útjában érintette Aradot is. Most azt jelentik, hogy a bravuros lovaglásért a román hadügyminiszter 10.000 frt tiszteletdíjat utalványozott a századosnak.

— **Halálozások.** *Barlay* Sándor magy. kir. főerdőmester szolgálata közben folyó évi aug. 1-én délután háromnegyed 5 órakor 59 éves korában, szívszélhűdés folytán Lippán hirtelen meghalt. Temetése augusztus hó 8-án lesz.

Ozv. *Purmann* Józsefné, *Purmann* József aradi pénzügyi titkár özvegye, a mint részvételt értesüünk, ma este 6 órakor meghalt. Férje másfél év előtt javakorában halt meg, s neje most követte a halálba. *Daimel* Lajos aradi fűszerkereskedő sógornőjét gyászolja benne. Hétfő délután 4 órakor temetik el.

— **A Szávost család regénye.** Nagy port vert fel annak idején úgy Magyarországon, mint a külföldön az az eset, hogy *Szávost* Emil budapesti nagykereskedő felesége a leányát megszöktette hazulról s úgy eltűntette, hogy a férj soká nem tudott nyomába akadni. Kerestette detektívekkel, rendőrökkel, de hasz-

talán. Majd hatóságilag követelte a leány visszaadását, mit az árvaszék el is rendelt, azonban *Szávostné* a rendeletet nem igen respektálta. Hosszu herce-hurca származott ebből a különös ügyből, melyben ma — mint budapesti tudósítónk táviratozza — érdekes fordulat történt. A nő ugyanis, ügyvédje: *Bródy* Lajos dr. útján értesítette a fővárosi árvaszéket, hogy hazahozza a leányt, kit egy nyilvános nevelő intézetben helyeznek el, ahol úgy ő, mint a férj akadálytalanul látogathatják. Valószínű, hogy *Szávost* bele fog menni ebbe a kikötésbe s így a kínos ügy végre-valahára megoldódik.

— **A közigazgatásból.** Aradváros közigazgatási bizottságának mai ülésén mutatkozott be *Kellner* György az új városi és megyei törvényhatósági állatorvos, mint állategészségügyi referens. Az állatorvos a bizottság jóindulatába ajánlotta magát.

— **Földrengés lesz.** *Meteor*, az időjós, földrengést jósol a hó 5-re. Az időjós az abnormális időjárást magyarázza s végül ezt írja:

A földrengésnek ugyanazon oka van, mint az időváltozásnak, mert igen érzékeny a légkör s a föld gázai is, a minék oka az lett, hogy az ily időszakok egy bizonyos számú nagyobb időszakokat alkotnak, a midőn a hatás, tehát a billegések is nagyobbak, de a felfordulástól nincs mit tartani. Ilyen erős billegés fog most beállni 4 én, vagy közvetlen e körül, a midőn majd földrengésekről és vulkán kitörésekről hoz hírt a táviró. Mindezek azonban csak lokális forradalmak lesznek, a melyektől Európa klímájának nincs mit félnie, mert abnormalitása is csak addig fog tartani, míg a billegések tartanak, ennek pedig legszélső határát ez évvel értük el, a következők évek bár lassan, de a rendesebb kerékvágásba jönnek.

— **Szoborleleplezés.** *Debrecenben*, mint sürgönyzik, ma leplezték le nagy ünnepélyességgel a szabadság-szobrot.

— **Különös mézeshetek.** Amerikában sok boldog ötletet szül a szeszély. Ez, a melyet most írnak meg az oceánon túli lapok, a legkülönösebbek közül való. Egy miss *Marchand* nevű gazdag hölgy feleségül ment egy *Taylor* nevű kaliforniai gazdag emberhez.

— A mézesheteinket olyan helyen fogjuk el tölteni, ahol még senki előttünk nem töltötte őket — mondta az ifjú férj, mikor az esküvő után kocsiába ültette a feleségét, hogy nászutra induljanak.

A kocsi elindult California rengetegei felé. Egy óriási eucalyptus erdőn utaztak keresztül s a mikor az erdő közepébe értek, megállottak.

— Megérkeztünk, — mondta a férj.

Az asszony azonban sem házat, sem a civilizációnak egyéb nyomát nem látta köröskörül.

— Igen, — látod ezt a fát? Nos, itt fogunk lakni, amíg a kedved tartja.

S a férj rámutatott egy óriási fára, a melyen kötélhágcsó vezetett fel a magasba. Ott erkélyszerű kiszögélésen bevezette a feleségét a fa belsejébe, melynek törzsében két szoba s egy külön fürdőhelyiség volt kifaragva. Az asszonynak annyira megtetszett a különös fészek, hogy a mézeshetek elmúltá után sem akart többé elmenni a csöndes, édes otthonából.

— **Szatócok és kiskereskedők.** A pénzügyminiszter a következő rendeletet intézte a pénzügyigazgatóságokhoz: Az italmérsi jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cikknek 5. §-a értelmében kereskedésekben és szatócüzletekben csak a szesz italok kismértékben való elárúsítása, továbbá — a szesz és abból készült közönséges pálinka kizárásával — csakis egyéb égetett szesz italoknak álló vendégek részére való poharazása és utcára való kimérése gyakorolható. A törvény ezen rendelkezésének eredményes és hatályos végrehajtása szempontjából kijelentem, hogy a korlátolt kimérsi és kismértékbeni elárúsítási engedéllyel bíró kereskedők és szatócok üzlethelyiségekben nyílt edényekben csakis azon szesz italokat tartathatják, a melyeknek poharazására és utcán át

való kimérésére engedélyek értelmében jogosítottak. Ebből kifolyólag az ily kereskedők és szatócsok bort, sört, szeszt és szeszből készült közönséges pálinkát üzleti helyiségükben nyílt edényben nem tarthatnak. Ezen rendelkezésem a korlátolt kiméresi és kismértékbeni elárulási engedéllyel bíró feleknek megfelelő módon azzal hozandó tudomására, hogy ezen rendelkezés ellen vétők az 1899. évi XXV. törvény cikk 34. szakasza alapján pénzbüntetéssel sújtandók és hogy a megindítandó jövedéki eljárás folyamán a már szokásossá vált azon kifogás, hogy a közönséges pálinka nyílt edényben tölthetőség céljából, vagy házi szükségletre tartatott az üzletben — figyelembe vétetni nem fog.

— **Félmillió sikkasztás.** Halleban, mint tudósítónk táviratozza, rengeteg sikkasztás történt. Picht a királyi lottó cégjegyzője 500,000 márka elsikkasztása után megszökött. Talpon van az egész államrendőrség és értesítették a sikkasztásról a világ minden tájkának rendőrségét, de hasztalan. Azt hiszik hogy Picht, aki utóbbi időben nagy összegekkel játszott a tőzsdén, Bécs felé vette útját.

— **A prágai zsidótemető.** Prága városának egyik nevezetessége az a régi zsidótemető mely a zsidónegyed kellő közepében van. A temető útját állja a városrendezésnek, miért is a városi tanács elhatározta, hogy kisajátítja. A zsidó hitközség megelégedett a határozattal, de az osztrák belügyminiszter jóváhagyta és így el fog tűnni a cseh fővárosnak ez a régi érdekessége.

— **Egy aradi öngyilkosjelölt.** Tegnap éjjel öngyilkossági kísérletet követett el Szegeden egy aradi fiatalember. Ugy este 10 óra felé egy galamb-utcai mulatóba egy halvány arcú urias külsejű ifju tért be, italozás közben a mulató személyzetének elmondta, hogy ő Aradra való, kereskedő segéd s szórakozást keresni ment Szegedre. Később a fiatalember kiment az udvarra s ott forgópisztolylyal meglötte magát. A golyó halántékát sértette meg, de súlyosabb sebet nem ejtett. Az előhívott rendőr-orvos a kórházba szállította a halálrészánt fiatalembert, aki ottan elmondta, hogy Fehér Mihálynak hívják, Aradra való kereskedő segéd s Weiss Dávid kereskedőnél van alkalmazásban. A 22 éves ifjut ma délelőtt kihallgatta Fodor Jenő rendőrkapitány, de az öngyilkosság okára nézve nem kapott tőle fölvilágosítást. Fehér Mihály sérülése oly könnyű, hogy egy-két nap alatt elhagyhatja a kórházat.

— **Eladásra kerülő birtok.** Nagybecskerekéről táviratozza tudósítónk, hogy Pejacsevich gróf torontál-tordai uradalmát az ottani paraszt gazdák meg akarják venni és parcelláztatni, a mire azonban — nincsen pénzük. Ez baj, de az is baj, ha a gazdák nem veszik meg a szép birtokot s idegen kézre fog kerülni. Ma tehát küldöttségbe mentek Dellimanics alispánhoz s megkérték, eszközöljön ki a részükre kölcsönt, vagy segélyt. Az alispán biztató ígérettel bocsátotta el őket.

— **Siófoki szenzáció.** Salamon Odön lapja a *Journal de Budapest* mondja el ezt a jóízű történetet. Siófok tudvalevően abban hasonlít a nagy tengeri fürdőkhöz, hogy férfiak és nők közösen lubickolhatnak a Balaton hűs hullámaiban. A női formák kedvelői valóságos ligát kötöttek az idén és fürdőzni ndm azért mentek, hogy a Balaton hullámaiban, hanem hogy a női formák szépségét élvezzék. Mikor valamelyik feltűnőbb női alak a vízbe készül bocsátkozni, a liga egyik inspekciós tagja rögtön értesítette a többieket s így valóságos nézőtömeg szemeláttára bocsátkoztak a szépséges asszonyok a vízbe. Ez a dolog persze legkevésbé sem tetszett a nem szépséges asszonyoknak a kiknek e közbámulatban nem volt részük, másrészt a szép asszonyoknak sem volt inyére a liga működése, mert aliga szemenszedett rut férfiakból került ki. A szépek és nem szépek tábora így együttesen fordult panasszal az

igazgatóságához, mely valóban drákói szigorral intézkedett is. Siófok érdekessége megszűnt immár. A férfiak fürdőző helyét magas barrikád választja el a nőktől és erre a barrikádra valósággal föl kellene mászni, hogy az ember átnézhesen a másik táborba. Aki tehát Siófokon női formákban akar gyönyörködni, vagy kitűnő uszó legyen, hogy ki tudjon uszni odáig, ahol már barrikád nem állja útját, vagy meg kell elégednie azzal, amit a hölgyek az esteli „strand” sétákon mutatnak. És a hölgyeknek meg kell adni, hogy bizony ott sem igen fukarkodnak.

— **Életunt egyetemi hallgató.** Szomorú adata van ennek az idei nyárnak. Egyre-másra érkeznek a hírek, hogy itt is, ott is fegyvert emelt valaki önön élete ellen. Váci tudósítónk most arról értesít, hogy az ottani gazdag és előkelő család tagja, Kerkápolyi Zoltán, egyetemi hallgató, néhai Kerkápolyi miniszter unokaöccse, agyonlőtte magát és meghalt. A gazdag ifju, akinek másfél százezer koronát érő vagyona van, Taksonyban követte el végzetes tettet, amelynek nem tudják okát adni.

— **Nagy tűz Apateleken.** Apateleken, a mint lapunknak táviratozzák: Löwy Márk földbirtokos szérűjén tűz ütött ki, a mely háromszáz kereszt, egy asztagnban fekvő buzát és egy cséplőgépet hamvasztott el. A kár jelentékeny.

— **Véres kardpárbaj.** Súlyos kimenetelű kardpárbaj történt Szegeden. A véres duellumnak két vasúti tisztviselő a hőse, kik a központi vasúti leszámloló hivatalban dolgoznak. Bunford Mihály és Takács Lajos voltak az ellenfelek. A párviadal kardra ment, súlyos föltételekkel és úgy végződött, hogy Takács fején nehéz sebet ejtett Bunford. A csontig ható vágás lehetetlenné tette a párbaj folytatását. Az életveszélyesen sérült tisztviselőt lakására szállították.

— **A nikotin virág.** Szilágy-Somlyón történt az alábbi mulatságos eset. Egy intelligens család kertészkedő urnője virágpalántákat vett a tavasszal. A kofaasszony dicsérte, hogy milyen remek, zöldes színű, tölcseralaku virága, kábító illata lesz a vásárolt, ugynevezett nikotin virágnak. A szomszédságban hamar híre ment; vásároltak, ültettek sok helyen a ritka szép palántából. Gyönyörűen nőttek, fejlődtek az apró növények, duzzadtak az egészségtől ragadós levelei. Lesték, várták a bimbó fakadását, virág nyílását. A napokban zöldhajtókás emberek, fináncok állítottak be az egyik udvarra. Megszagoltatták a kedvenc virágokat, megtapogatták kőröit, leveleit. Hunyorgattak a szemükkel, csóválták a fejüket. Keresték a nagyságos asszonyt, kezeit csokolommal köszöntek s megbüntették keményen, amiért engedély nélkül kapadohányt termel. Lett erre a hirre nagy riadalom, gyomlálás mindennél a szomszédságban. Pár perc alatt hire-hamvasse volt a csodás, féltett virágnak. Azóta, ugymondják, ez a nóta járja abban az utcában: Csöngetem a láncot, tiszteld a fináncot.

— **Kőművesek ujságja.** Az aradi ujságok száma tegnap megsaporodott egygyel. *Építő Munkás* a címe, s az aradi kőműves munkások érdekeit képviseli. Szerkesztője Szappanos Lajos, a nemrég lezajlott aradi kőműves-sztrájk szervező-bizottságának vezetője.

— **Öngyilkosság a hivatalban.** Jakulcsó József szomoathelyi városi irnok, mint egy sürgöny jelenti, ma hivatalában főbe lőtte magát. A hivatalban az öngyilkosság elkövetése alkalmával jelen voltak az összes ott dolgozó tisztviselők. Az irnokot szerelmi bu vitte a halálba.

— **Szalmaözvegy asszonyok.** Berlinben a szalmaözvegy asszonyok egyesületet alakítottak, amelynek az a célja, hogy a szalmaözvegyesség egyhangú napjainak unalmát elűzze. A szalmaözvegy nők nem valami újítók, mert ugyanazt az ösvényt tapossák, amelyet a szalmaözvegy férfiak: lumpolnak és késő éjjel vetődnek haza, de máskülönbben igen erényesek és mindent „in corpore” csinálnak. A szalmaözvegy asszonyok egyesülete naponként tart ülést valamelyik — mulatóhelyen.

— **Családi dráma.** Temesvárról írják: Sztoján Antal munkás addig féltékenykedett a feleségére, amíg az megunta a sok zaklatást s anyjához szökött. Sztoján ma reggel megjelent anyósa lakásán és visszatérésre szólította föl feleségét. Midőn az asszony vonakodott, Sztoján bezárta a szobaajtót és egy konybakéssel számos veszélyes sebet ejtett rajta. Az asszony szintén kést vett elő és életveszélyesen megsebesítette a dühöngő embert. Mind a kettőt haldokolva szállították a kórházba.

— **Városi földek bérbeadása.** A város gazdasági széke hétfőn délelőtt tartja meg a város szántóföldjei egy részének bérletére az árlejtést. Összesen 39, egyenkint öt holdas szántót adnak bérbe. Az árlejtést Varjassy Lajos polgármesterhelyettes végzi.

— **Az imádsággal gyógyítók.** Hannoverából jelentik, hogy az imádsággal gyógyítók furcsa szektája templomot épít. A szekta ott igen népes és imádságai számára helyiséget rendeztet be, mely 16 méter széles, 7 méter hosszú lesz és gót stílusban 9 méter magasságra épül. Lesz benne 400 műhely, karzat, előcsarnok. Októberban fel is avatják, ha ugyan a német hatóságok elejét nem veszik ennek a humbugnak.

— **Rettenetes lincselés.** Az amerikai lincsetrettenességéről ír a londoni *Daily Mail*. — Egyetlen faj sem szenved annyit az Egyesült-Államok déli részein, mint a négerék. Határtalan gyűlölet veszi őket körül s a legcsekélyebb hibát is rettenetes kegyetlenséggel torolják meg rajtuk. Ez év május 22-én Texasban a szó szoros értelmében elevenen égettek meg egy szerezest, a kinek az volt a bűne, hogy szerelmi mámorában vakmerő ajánlatot tett egy fehér nőnek. A bűnöst először izzó parázzsal megfosztották a szemvilágától, azután fához kötözték s addig égették, a míg darabonként megsült a testén a hus. Az irtózatot kinokát szenvedő néger könyörögve kérlelte kinzóját, annak a nőnek a férjét:

— Kérem, fehér bőrű ur, löjjön agyon. Hétezer ember vett részt ebben a lincselésben s hangosan követelték, hogy huzzák, a meddig lehet, a kinzásokat. A szerencsétlen fekete azonban félórai kinszenvedés után meghalt.

Ilyen lincspiknikek mind gyakoribbakká válnak s a négerék nagy mozgalmat indítanak most a határtalan kegyetlenkedések megszüntetésére.

— A mit valamelyik elvetemedett szerezsen elkövet, azt az egész fajnak, a rovására írják, — mondotta Washingtonban egy művelt szerezsen orvos a szerezsenek tiltakozó kongresszusán.

És ez szomorú igazság. Hihetetlen, mily gyűlölettel tárgyalják maguk a bíróságok is azokat a kihágásokat, a miket egy-egy feketebőrű embertárs elkövetett. A lincsek senki sem állja az útját s ha a déli vidéken egy szerezsen valamilyen bűnbe esik, bíróság helyett felkötik a legközelebbi fára. A négerék mozgalmát maga Roosevelt is pártolja, a ki megígérte, hogy a legerélyesebben érvényesíti hatalmát a lincses megszüntetésére.

— **Kirabolt postahivatal.** Pécsről írják: Vakmerő rablók törték be a múlt éjjel a magyarbólyi postahivatalba. A rablók a hivatalos helyiség falát keresztül törték s az így támadt nyíláson kiemelték a nagy Wertheim szekrényt, amelyet a közeli kanálisig cipeltek. Itt aztán feltörték a vasalkotmányt és a benne volt ernyölcsész korona készpénzt és nagy mennyiségű levéljegyet elemeltek. A posta igazgatóság sürgős vizsgálót indított a betörés ügyében s az esetet bejelentette a csendőrségnek.

— **Betörés egy kápolnába.** Nagy betörést követtek el az éjjel Budapesten a szentendrei-uton lévő kápolnában eddig teljesen ismeretlen tettesek. Először is fölszedték a kápolna zsindeletét s úgy hatoltak be az épületbe. Az ott talált három pénzszekrényt feltörték s minden pénzt kiszedtek belőle. Azonkívül több kisebb szekrényt volt még ott, ezeket is egytől-egyig kifosztották, elvitték az összes oltári

szentségeket. A rendőrség nagy apparátussal nyomozza a vakmerő és ügyes tetteseket.

— **Örmény-mészárlás.** A legutóbbi törökországi örmény-gyilkolások betekintést engedtek az elvadult emberi lélek valóban feneketlen mélységeibe. Djarbekinben a francia konzul: *Bérard* egy délelőtt bejárta a főbb utakat és bazárakat és mindent a legnagyobb rendben talált, mindenütt tökéletes nyugalom uralkodott. Délben megjelentek a műezsinek fehér alakjai a karcsu minareteken és elhangzott egyhangu vontatott daluk. Erre a megbeszélte jelle fanatikus, rongyos, ordító és gesztikuláló tömegekkel teltek meg a bazárok és a keresztények városrésze és gyilkoltak, és kegyetlenkedtek mindenütt, ahol csak „trengi-ke” találtak, *Bérard* francia konzul felvonatja a lobogót a konzulátus épületére és kinyitatta az összes kapukat, hogy a menekülők nála menedéket találhassanak. Az első, aki odaérkezik, egy asszony két kis gyermekével karján. — A kegyetlen hóhérok mindkét kezét levágták és így utnak eresztették. Utolsó erejével sikerült magát a temető kapuig vonszolni. A konzulátus előtt holtan rogy össze, de a két kicsi gyermek mentve van. A katonák felveszik a síró apróságokat, kiknek ruhája vértől csepeg, ahogy az asszony csonka karjaiban tartotta őket, és az épület belsejében biztonságba helyezik. Még ennél is rémesebb kegyetlenségek fordultak elő, olyanok melyeket csak pokoli képzelet tud kieszélni. Az asszonyokat kiviszik a vágóhidra és itt vérüket veszik, mint a borjúknak. A férfiakat szoros békókba kötözve leültetik és térdeiken, mint a vágótököken, jaggató és sikoltozó gyermekeiket darabolják fel. A francia konzul állítása szerint több keresztény férfi jelentkezett nála, kiknek ezeket a hajmeresztő dolgokat véghezvitték. Az egyiknek három kis gyermekét darabolták így fel és aztán nevetve elkergették: „Menj a konzulodhoz és panaszkodjál neki”, *Bérard* konzul elbeszélését több francia, aki akkor Djarbekinben időzött, megerősíti.

— **Szerencsétlenül járt uriaszony.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Nagy pánik keletkezett Budán, az alagut tulsó részén. Egy ló megbokrosodása okozta a nagy ijedtséget. *Kurucz Katalin* budai urinő az *Albrecht*-uton jött lefelé az 1446. számú békócsin. A lejtős uton egyszerre megvadult a ló s örületes vágtatással rohant lefelé. Az alaguthoz érve, felfordult a kocsi, a rajta ülők hatalmas ívben kivágták az utra. *Kurucz Katalin* jobb csipőjén és karján veszedelmesen megsebesült. Az előhívott mentők a Rókusba szállították. A lovat csak nagynehézen, hosszas hajsza után fogták el.

— **Musolino.** A hírhedt olasz bandita most már csak elvétve fogja látni a napvilágot. Az olasz hatóságok nem szeretnék, ha ez a veszedelmes rablóvezér még egyszer kiszabadulna börtönéből, s gondoskodnak róla, hogy biztonságban lehessen felőle a polgárság. *Musolino* tegnap reggel egy torpedócsirkáló hajón *Via Reggion* erős fedezet mellett a *Porto Longone* fegyházba szállították. Itt aztán elmélkedhetik gonoszságairól, amíg börtöne ajtaján kopogtat a halál.

— **Legjobb minőségű cipőt ajánlja a nagy érdemű közönségnek** *Porter Vilmos* Nagy Áruháza, a *Szabadságtéren*. Kiváló minőségű kényelmes cipők, minden egyes párért a nagy áruház elvállalja a felelősséget. Feltűnően könnyűek, a lábat nem kinnözzák, formájukat nem vesztik soha, e mellett rendkívül jutányosak. Tíz korona bevásárlásnál (még részlet bevásárlásnál is) minden vevő igénybe veheti a közkedvelt fényképezőgépet, melynek értelmében egy életnagyságu ingyenfényképet kap a saját arckép után, s csupán a papírkéért térítendő három korona önköltség fejében.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő ura (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Testi fájdalmakon** sokan jó kedvük által humorral tulteszik magukat. De ez soká nem segít, különösen rheumatikus fájdalmaknál más segítség után kell nézni. E fájdalmak ellen egyszerre figyelmeztetnek bennünket, a mely igen ajánlatosnak tűnik fel. Ezen szer a *Kwizda Ferenc* János korneuburgi kerületi gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által előállított köszvény-fluid, mely ficamok, izom és izomszalak merevülései és görcsök ellen, továbbá erősítőül, elő- és utóerősítőnek nagy fájálmak, hosszú gyaloglások stb. alkalmával sikeresen alkalmaztatik. Sok elismerő levél és okmány áll e szer hatásáról betekintés végett rendelkezésre. Közlelbbi található . . .

Tizenkét éves öngyilkos.

(A kis libapásztor tragédiája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Megható falusi idillről értesít *csanádpalotai* levelezőnk. *Turi Ferenc* csanádpalotai lakosnál szolgált *Szöke* Jani 12 éves árva fiu, aki hat éves korától őrzötte a gazdája libáit, kacsaít. Két nap előtt az emberek azt ujságoták egymásnak, hogy az árva fiu fölakasztotta magát. Eleinte gonosz tréfának tetszett ez a hír, mert oly nehéz elhinni, hogy a 12 éves gyermekek között is akad már, aki pörbe mer szállni Istenével és eldobja életét.

Másrészt mi fájhatott egy olyan csöpp embernek. Igénye nem is volt, nem is lehetett, mert nem ismerte a világot; értjük azt a világot, amelyben az emberek egymás ellen fenekednek. Csöndességben teltek el a kis libapásztor napjai. Egész nap a fűben hasalt és nézte a kóválygó felhőket. A tyukokkal feküdt és a fürjekkel kelt. Nagyon szép élet ez, de megirigyelhetné a nagyvárosok kövezetén nyomorgó sok éhenkorász szegény gyerek. És a kis *Szöke* Janinak nem kellett ez az élet. El-dobta. Kötélre akasztotta, úgy, hogy mire levágták, már halott volt.

Tegnap temették. Gazdája, a jólelkű *Turi Ferenc*, nem kimélte a költséget és megszólaltatta a falu harangját is a temetés órájában.

A harang bugó szava messze elhallatszott. Hallotta azt egy tíz éves leány is, aki a falu végénél egy fa alatt üldögélt, keservesen zokogva, gyöngye két kezét tördelve. Éppen arra mentek *Vida Ignác* és *Kovács Ferenc* csendőrök. Megállottak a síró gyermek előtt s mivel azt hitték, hogy valaki megverte, faggatni kezdték, miért sir.

— Bántottak?

A leányból sokáig harapófogóval sem tudtak kihuzni egy szót sem.

— Talán meghalt valakid?

— Meg! — felelt a leányka.

— Kicsoda? Az apád vagy pedig az anyád?

— Sem az apám, sem az anyám, hanem *Szöke* Jani!

— Testvéred volt talán?

— Nem!

— Mid volt?

— Csak úgy ismertem . . .

A kis leányt újra elfogta a görcsös zokogás, mire az egyik csendőr öbe vette, hogy haza viszi. A leány ellenkezett kézzel-lábbal.

— Nem megyek haza, inkább elfödelem magam!

— Miért nem mégy haza?

— Nem megyek haza, mert félév előtt a bátyám az ustor végivel a Jani hátára vágott!

— Nem attól halt meg az a fiu!

— De minek vágott rá! — szólt a leány s szünet nélkül sirdogált.

Nem tudták haza csalni. Végre az egyik csendőr elment a szüleiért. A leány ekkor a két karjával átkulcsolta a fát s azt mondta, nem megy haza, akármit csinálnak vele.

A szülők megdöbbenek, mert azt hitték, hogy gyermekük megőrült a 12 éves öngyilkos fiu után való bánatában. Végre is ott maradt vele az anyja késő estig, amikor a szerencsétlen gyermek mély álomba merült s ilyen alvó állapotában aztán kocsin hazaszállították.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kétszer eladott birtok. Bonyolódott pörben közölt ítéletet ma az aradi kir. törvényszék büntető-tanácsa. Három oláh asszony volt a vádlott: özv. *Lingurár Imréné*, *Nika Györgyné* és *Szulincán Jánosné* monorostiai lakosok, a kik azzal voltak vádolva, hogy egy 600 négy-szög öles birtokot kétszer adtak el: egyszer *Szulincán Trandafirnak*, egyszer meg annak fivérének. Mind a három közokirathamisítással volt e miatt vádolva. A ma tartott főtárgyaláson a tanács elnöke *Fábián Lajos* dr. ítéltáblai bíró; szavazó bírák: *Köller János* és *Szölösy Jenő* dr., jegyző: *Kovács József*. A vádat *Szokolcay Lajos* kir. ügyész képviselte; védő *Vlajkovic Velimir* dr. volt. A törvényszék a két elsőrendű vádlottat: *Lingurárnét* és *Nikánét* fölmentette; a harmadikat: *Szulincán Jánosné* három havi elzárásra ítélte.

§ Sajtópör nemzetiségi izgatók ellen. Turóc-Szent-Mártonból táviratozzák: A budapesti kir. ügyészség *Pietoy Miklós* takarékpénztári tisztviselő, mint a „Zabavne Knizky” szerkesztője és dr. *Mudrony János* ügyvéd, mint az ezen könyvek egyikében megjelent cikk szerzője — mind a kettő turóc-szent-mártoni lakos ellen vádat emel őt költeményben és egy cikkben a magyar nemzet ellen elkövetett három rendbeli izgatás miatt. Az ügyben a budapesti sajtóbíróság fog eljárni.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

A külvárosok locsolása.

Miután tudjuk azt, hogy a t. főkapitány ur a város egész területén, mindenütt meg nem fordulhat s így nem bírhat tudomással a külvárosi tarthatatlan állapotokról, ez uton kérjük fel, hogy a Választó- és többi utcák esti locsolása iránt is intézkedjék. Este 6—8 órák között oly óriási port vernek fel a kocsi, hogy az utcák egyik oldaláról alig lehet a másikra ellátni. Ha ez nem közegészség ellenes dolog, ami gyors intézkedést igényel, akkor bizony nem tudjuk mi az. Talán csak a mi egészségünk is és annyit, mint a belvárosi aszfaltburkolatok, melyeket ugyancsak alaposan öntöznek.

Több külvárosi lakos.

NAPIREND.

Augusztus 3. Vasárnap. Róm. kath. naptár: István vértanú. — Protestáns naptár: Eleazár. — Görög-keleti naptár (Julius 21.): Simon remete. — A nap kél 4 óra 25 perckor, nyugszik 7 óra 14 perckor. — A hold kél 3 óra 56 perckor, nyugszik 6 óra 35 perckor.

Könyv-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, esütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, zivatarok.

Augusztus 3. Az aradi szabómunkások szakszerveletének nyári ünnepélye (Csálai erdő). — Tanmulatság Caermón. (Kaszinó). — Az aradi kőműves segédmunkások nyári mulatsága (Uj-Amerika). — Az aradi hivatalozók betegsegélyző- és temetkezési-egyletének választmányi ülése délután 8 órakor. — Az erzsébetvárosi testvériség agghonvédek segélyző asztaltársaság értekezlete délután 5 órakor (Rittler-vendéglő).

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Amerika termése.** Az amerikai Egyesült Államok idei kuza, tengeri, zab és rozs termését, egy a m. kir. földmívelési miniszteriumhoz az ez évi július havában tapasztalt állapotokra vonatkozó tudósítás szerint a kö-

* Az ezen rovat alatt közöltékert nem vállal felelőséget a szerkesztő.

vetkezőkre becsülik: tengeri 834-24, buza 214-78, zab 299-20, rozs 10 21 millió hektoliter. Ez adatokat a múlt (1901.) év július havára kimutatott becsülés adataival összehasonlítva, a *buzatermésnél csökkenés, a zab, rozs, főleg pedig a tengeritermésnél tetemes emelkedés* mutatkozik.

= Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1902. július 16-tól 31-ig. Személyszállítás 1902. július 16-tól 31-ig 23703 személy, bevétel 4517 korona 1901. július 16-tól 11-ig 23522, bevétel 4468 korona 10 fillér, 1902. január 1-től július 31-ig 256762, személy bevétel 49651 korona 20 fillér, 1902. január 1-től július 31-ig 273651 személy, bevétel 52727 korona. 10 fillér. Teherállítás 1902. július 16-tól 13-ig 1451570 klg., bevétel 1777 korona 82 fillér, 1901. július 16-tól 31-ig 940880 klg., bevétel 998 korona 14 fillér, 1902. január 16-tól július 31-ig 40427640 klg., bevétel 23962 korona 20 fillér, 1901. január 1-től július 31-ig 18359610 klg., bevétel 18911 korona 72 fillér.

= Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Hirsch Lajos, nyakkendőgyáros Bécs — Engel Ferenc Vilmos, keresk. cég *Baranya-Szent-Lőrinc.* — Zitva Mari, Bisenz. — Moeller Agost, Feichenberg. — Boniventini Pietro, Póla, — Satzer József, Meráu.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 2.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsra került forgalomba, változatlan, közben 5 fillérrel olcsóbb áron. Időjárás szép, meleg.

Zárlat 12 órákor:

Buza októberre	6.56—6.57
Buza 1903. áprilisa	6.91—6.92
Rosz októberre	5.67—5.68
Rosz 1903. áprilisa	6.01—6.02
Zab októberre	5.24—5.25
Zab 1903. áprilisa	5.48—5.50
Tengeri augusztusra	4.75—4.76
Tengeri 1903. májusra	5.03—5.04
Repce augusztusra	10.20—10.25

Zárlat 5 órákor:

Buza októberre	6.56—6.57
Buza 1903. áprilisa	6.91—6.92
Rosz októberre	5.66—5.68
Rosz 1903. áprilisa	5.96—5.97
Zab októberre	5.23—5.24
Zab 1903. áprilisa	—
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.—5.01
Repce augusztusra	10.20—10.30

Zárlat 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	689.50
Magyar hitelrészvény	730.—
Leszámitolóbank részvény	467.50
Ríma-Murányi vasmű részvény	500.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	709.50
Közuti vasút	636.50
Városi villamos vasút részvény	322.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 2.

Magyar aranyárjádék 4%	121.35
Magyar koronárjádék 4%	97.85
Magyar arany 4 1/2%	119.—
Magyar ezüst 4 1/2%	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.90
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	205.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	162.—
Osztrák papírjádék	101.50
Osztrák jádék ezüst	101.50
Osztrák jádék arany	121.50
Koronárjádék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1600.—
Magyar hitelbankrészvény	729.—
Osztrák hitelbankrészvény	687.50
Osztrák-magyar államvasút	709.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.05
Német birodalmi márka	116.97
London!	239.65
Paris	95.20

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 2. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban 103—5 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal

nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 112—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 110—1 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 108—9 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felül sulyban 111—4 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 110—2 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 108—9 fillérig.

Sertéselészám. Július 29. napján volt készlet 46,270 darab, július 30. napján főlhajtattott 394 darab, július 30. napján elszállított 739 darab, július 31. napján maradt készlet 45,925 darab. Üzlet: Változatlan.

Szeszüzlet.

— Augusztus 2. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12-80—13— korona mmázsánként.

Értesítés!

Van szerencsém Arad szab. kir. város n. érd. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy a 15 év óta fennálló s a legjobb hírnévnek örvendő

„Fiume“

városához címzett

kávéházamat

Szabadság-tér 16. sz., (Domány-palota)

teljesen újonnan átalakítottam s a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelőleg felszereltem, **a mai napon**

m e g n y i t o m.

A részemről megszokott finom és előzékeny kiszolgálásról biztosítom a jövőben is a nagyérdemű közönséget, melynek szives támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Garay Sándor,

1360

a „Fiume“ tulajdonosa.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinig délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.35
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. G. Arad. Mi is kapunk sok panaszt az adó-kivetések ellen. Ha valamennyit le akarnánk kö-zölni, tele lenne velük az egész ujság. Miután a tapasztalat megmutatta, hogy e tekintetben a hírlapi felszólalások mit sem érnek, próbáljon szerencsét az illetékes hatóságnál. Ott talán segítenek. De — csak talán.

S. K. Déva. Felkérésére kijelentjük, hogy a kishalmgyai urbéri közbirtokosság fahasználati ügyé-

ben a *dévai kir. erdőfelügyelőség* járt el és tárgyalta a nagyhalmgyai főszolgabíróval együtt. A kért lap-példányokért tessék a kiadóhivatalhoz fordulni.

Valaki. 1. A huszár-jubileumon a hölgyek azért voltak külön, mert azok az ezredparancsnok nejeinek voltak a vendégei. 2. A büntető törvénykönyvben nincs vonatkozás a kéredezett törvénycikkre. 3. Az 1894: XXXI. törvénycikk 80. §-ának nincsen e) pontja.

R. K. Arad. A mint mai lapunkban lathatta, igen is, foglalkozunk vele, de csak csinyján, mert a téma kissé erős. A bókot köszönjük.

A nyaraló és fürdőző közönség

szives figyelmébe ajánlom több mint

50,000 kötetes kölcsönkönyvtáramat

Aradon, *Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)*

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság azonnal kapható. Magyar, német, francia és angol irodalom, továbbá óriási ifjusági kölcsönkönyvtár. Vidékre az el- és visszaküldés igen kényelmesen kezelhető ládákban történik. Egyszerre egy óra elegendő mennyiség küldhető. Az összes jegyzékekkel díjmentesen szolgálók. A könyvek újak és tiszták. **Kölcsön díj** rendszeres havi bérletre 1 óra 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. A tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér. **Legújabbban érkeztek:** H: *Bpesti bűnvásár*, Vereszajev: *Eg. orvos val-lomása*. X: *Hires szerelmesek*, *Munturean*: *Keleti Páris*, Bródy: *Erzsébet dajka és más el-beszélések*, Kabos: *Két halott regénye*, *Bugyi: En-m-g a lu*, *Bernáth*: *Cleopatra élete és uralkodása*, *Sümegei*: *Fosztlányok*, *Békési*: *Bíró e ötl.* *Guthi*: *Házasodjunk*, *Géczy*: *A régi szerető*, *Pon-son*: *A „Masion doré“ titkai*, *Bakonyi*: *La-czi k. a.*, *Szóllósi Zs.*; *Közönséges halan-dók*, *Albisi*: *Kova Gy. és társai*, *Gyar-matiné*: *Az új hajtások*, *Selonsky*: *A jövő világból*, *Ambrus Z.*: *Berzsenyei bíró*, *Kö-rösi*: *A virágnak megtiltani*, *Gárdonyi*: *Sze-relmes tört.* *Couperus*: *Végzet*, *Gyulai*: *A sza-badító*, *Read Opin*: *Leau Gaussett*, *Vadnay K.*: *A rossz szomszéd*, *Gué*: *Sebzett szivek*, *Queux*: *Rejtélyes feleség*, *Lőrinczy*: *Meglepett fészkek*, *Nagy E.*: *Egynapos özvegy*, *Mendes*: *A mez-telen*, *Geck*: *Ideálok*, *Pekár Pasztellek*, *Werner E.*: *Becsület utja*, *Barang*: *Husvét*, *Brieux*: *A mételey*, *Eötvös K.*: *Gróf Károlyi G.*, stb.

Ifjusági iratok: 30 uj mü.

Németben: *Ohnet Georges*: *Sinkende Sonnen*, *Sudermann*: *Es lebe das Leben*, *Zobelitz*: *Der Herr Intendant*, *Megede*: *Das Blinkfeuer*, *Rose*: *Provinzmädel*, (Kleinstadt luft), *Diplomat*: *Skandalgeschichten euro-päischer Höfe*, *Marriot*: *Menschlichkeit*, *Bern-hard M*: *Frau Fama*, *Reitzer*: *Solem Alechem*, *Renbach*, *Selkow*: *Zum Frieden*, *Guilbert*: *Der Brettkönig*, *Becker*: *D. Familie Eilenbrück*, *Ohnet*: *Die lichtscheue Dame*, *Georgy*: *Frau Lotte in Russland*, *Ohnet*: *Zwei Väter*, *Skram*: *Nachwuchs*, *Hamsun Knut*: *Sklaven der Liebe*, *Stinde*: *Hotel Buchholz*, *Bülow*: *Margarete*, *Werner E.*: *Gottesurtheil*, *Pil-linger*: *Schwarzwaldgeschichten*, *der Höhe*, *Gor-don*: *Frl. Reseda*, *Porodovszka*: *Mischa*, *Be-lot*: *D. Courtisane*, *Mendes*: *Der Weg z. Herzen*, *Georgy*: *Diess. u. jenseits d. Liebe*, *Werder*: *D. Pommernherzog*, *Sonntagskinder*, *Casetti*: *Vermächtniss*, *Roest*: *Löwe u. Co.*, *Delpit*: *Beide*, *Lesueur*: *Hassende Liebe*, *Broci-ner*: *D. Blumenkind*, *Wotho*: *D. Siegerin*, *Voss*: *D. Mönch*, *Eschtruth*: *Nachtschatten* stb. stb. **Francia és angolban** igen sok új mü!

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

Ugyan-e cég Andrassy-téri könyvkereske-désében regények, ifjusági iratok, nyelvtanok, szótárak, mindenféle szakkönyvek stb. **me-gle-dően jutányos** áron kaphatók. Egész könyv-tárak vétele és eladása.

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: Hardy I. D.

(41)

(Folytatás.)

TIZENEGYEDIK FEJEZET

A társaság együtt ült a Quisisana villa társalgószobájában. A beszéd napi események körül forgott, mikor George, ki újságolvasásba volt merülve, felháborodva kiáltott fel:

— Tehát csakugyan? Lehetséges ez? Itt azt írják a lapban egy magnetikus szeánszról, hogy az elaltatott médiumnak, egy fiatal leánynak a karján két hosszú kalaptűt szurták át, úgy, hogy a hegyük a karja másik oldalán jött ki. S az alvó meg sem moccan, nem érzett semmit!

A tüvel való kísérletet rendszeren arra használják, hogy a médium érzékenységének a fokát állapítsák meg vele, — szöjt az orvos.

— No, azt mégis igen komolyan kikérem magamnak, hogy hozzám közelálló embert ilyen kegyetlen módon kinezzenek meg, — kiáltotta Ray nagy nyomatékkal.

— Hm, ez a kísérlet nagyon hatásos, — szöjt Fitzallan — s ezért nagyon szeretik mutatni. Van még egy más kísérlet is, melylyel meg lehet állapítani valakinek az érzékenységét. A karban van egy ideg, melyre ha nyomást gyakorolunk, akkor, a legerősebb idegzetű embert is ájulásba ejtjük vele. Az ideg körülbelül itt fekszik, s az orvos jobbkezevel kutatóan tapogatta végig a felesége karját, ruhán át nehéz megtapogatni . . . ah, itt van!

Nazaréna arca hirtelen vérvörös lett, az egész test összerándult, az ajkai egymásra szorultak. Ray önkéntelenül felugrott s könyvét félredobva, figyelte az orvos mozdulatait; e pillanatban visszafojtott lélegzettel ugrott Nazaréna mellé, míg George felkiáltott:

— Orvos ur, igen kérem, ne kísérletezzen a mi mulattatásunkra a feleségén! Ray hálásan pillantott bátyjára, ő maga képtelen lett volna csak egy szót is szólni, érezte, hogy nyelve a szápadlásához ragad; még az ajkai is elfehéredtek és keze önkéntelenül ököibe szorult.

— Hohó, csak nem fogok a feleségemnek fájdalmat okozni — szöjt az orvos kedélyesen mosolyogva, — ugye Nazaréna nem fájt?

— Nem, egy csöppet sem, hagyta rá az asszony, aggódó oldalpillantást vetve Rayra, kinek izgatottsága nem kerülte ki a figyelmét.

George nem szöjt semmit, de az arcából érthetően ki lehetett olvasni, hogy nem hisz Fitzallanné szavainak; Ray bensejében csak úgy forrt az elfojtott harag, de azért uralkodott magán annyira, hogy nem árulta el, a mit érzett. Helén ellenben hitelen bámulással tetett Georgetra és Rayra, — igazán olyan balga ez a férfi, hogy azt hiszi, hogy Fitzallan, ki maga a megtestesült jószág és gondos részvét, képes volna szándékosan fájdalmat okozni a feleségének?

Az orvos úgy olvasott a fiatal leány arcából, mint a nyitott könyvből s ezért mosolyogva szöjt:

— Dundas kisasszony tudja, hogy tőlem nem kell félnie, vele nem teszem meg a tüpróbát, ugye?

— Igen, — szöjt Helén sietve.

— Vannak különben még sokkal érdekesebb kísérletek is, — szöjt most Nazaréna is élénken; nyilván Raynak akar időt engedni, hogy erőt vehessen fölindulásán. — New-Yorkban kísérletezett a férjem egy fiatal leánnyal, ki még Helén kisasszonynál is gyöngédebb volt, sőt rendes állapot volt nála a nagy gyöngesség; hipnotikus álmában azonban parancsszóra ötszáz fontot is föl birt emelni s kinyújtott karral föltartotta.

Nazaréna elérte célját, abban az élénk vitában, mely szavaira következett, nem ügyeltek többé Rayre s mikorára tizenegyet ütött, a társaság a legjobb hangulatban oszlott szét.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Tekintetes

Nagy Lajos urnak

Arad.

Kötelességemnek tartom mindazoknak, a kik az ezredem jubileumi ünnepeinek sikeréhez hozzá járultak, elismerésemet és köszönetemet mondani Ön vendéglősi minőségében tagadhatatlanul egyik főtényezője volt az említett ünnepek sikerének, mert az ezredem illusztris és nagyszámu vendégeit oly előkelően látta el, hogy az akármely fővárosi vendéglősnak dicséretére válhatott volna.

Ugy a dejeuner, mint a diner teljesen kielégítette várakozásomat, mert az izletes ételek a vendégek osztatlan elismerését nyerték el s dicsérték kedves neje művészetét. Az italok finomak és hamisítatlanok voltak, az asztalok szép terítéke finom izlésre vallott s végre a személyzete figyelmes volt s a kiszolgálás példás pontossággal és gyorsasággal ment végbe. Ezekért és kifejtett személyes tevékenységéért teljes elismerést és dicséretet mond

Kelt Arad, 1902. július 28. án.

Lázár,

ezredes.

Sárossy-utca 6. sz. házban
két utcza szobából álló, újonnan butorozott

garson lakás

inas szobával és külön
bejárattal

f. évi szeptember 1-étől

kiadó.

Értekezhetni Kneffel Károly és fia vas-
kereskedésében Aradon.

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Rudán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő

Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

Kass-vendéglő kerti helyiségében

Ma vasárnap, 1902. augusztus 3-án

és a következő napokon

a fővárosi orpheum

és a bécsi Ronacher mulatóból összeállított

VARIETÉ-

különlegességek előadása

Zitter J. Oszkár igazgatósága alatt 22 első-
rangú nemzetközi műerő fellépte.

Fényes változatos családi műsor.

Kezdeté 8 órakor. — Belépti-díj 1 korona.

Weiner és Grünbaum Bpest, Váci-utca 2.

Egyéves önkéntesek részére a legolcsóbban készíti az egyenruha felszerelést. . .
Egyéves önkéntesek részére készíti a legelegánsabb egyenruhákat.
Egyéves önkéntesek részére küld díjtalanul árjegyzéket.
Egyéves önkéntesek részére sorozási és áthelyezési kérvénymintákat díjtalanul küld.
Egyéves önkéntesek részére minden katonai ügyben ad díjtalanul felvilágosítást.
Egyéves önkéntesek részére újabban kiadott „Egyenruházati Közlemények” című könyvét díjtalanul küldi . . .

Weiner és Grünbaum Bpest, Váci-utca 2.

A legjobb és legolcsóbbabb
hűtő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognakkal vagy sövényi sörökkel vegyítve kitűnő istüvegyüléket ad: a

MATTONI-FEEL
GISSHÜBLER
SÁVANYU-IT

oltja a szomjat, hűt és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

2039

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Könyv- és papirkereskedés részére ügyes, szakképzett segédet.

Vidéki városba, elsőrendű női divatúru ház részére a) premier segédet, b) kirakat rendező segédet, c) fiatal segédet. Mind a háromnak csinos külsővel, megfelelő intelligenciával kell bírnia.

Vidéki elsőrendű rőfös- és nődivatúru-üzlet részére kirakatrendező segédet, a ki a magyar, német és esetleg a román nyelvben jártas.

Vidéki városba borkereskedés részére a magyar, német és román nyelvben jártas segédet.

Vidéki faipari vállalatához érettségit tett irodalmi gyakornokot.

Vidéki irodába a magyar és német nyelvben jártas gyakornokot, kezdő fizetéssel.

Vidéki rőfös-, divat és vegyesáruüzlet részére fiatal ügyes segédet.

Vidéki fűszer-üzletbe, a német és román nyelvben jártas, fiatal segédet.

Ajánlunk:

A rövidúru férfidivat szakmában jártas, kirakatrendező, 25 éves segédet, a ki vidéki városokban működött.

Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.

A vas- és fűszeráru szakmában jártas, vidéki üzletekben működött, németül és románul tudó fiatal segédeket.

A férfi divat-, díszmű- és játékaru szakmában jártas, elsőrendű aradi üzletekben működött jó megjelenésű, int. fiatal segédet.

A liszt és termény szakban sok évi gyakorlattal rendelkező, int. szakképzett fiatal embert.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, a Yost-írógépkészítésben jártas női irodalmi alkalmazottat.

A magyar és német nyelvben jártas bőr-kereskedő-segédet.

Fűszer- és vegyesáru üzletek részére több ügyes románul tudó segédet.

Esti foglalkozásra, gyakorlott, szakképzett könyvelőt és levelezőt.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.

Gurahonezi portlandcement

egyedüli magyar gyártmány, mely a magyar mérnök- és építész-egylet által megszabott normáliekat 60—70 százalékkal felülmúlja. Rendkívül finom örlesben, kis és nagy mennyiségben, gyári áron kapható

Kriszán János Arad, nagyvárad-ut 12. és

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egyesült Vasutak központi irodája is elfogad és a cementet kívánatra házhoz szállítja. 274

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

17466—1902. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Nagyszében állomáson lévő ályavendéglő bérletére zennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1903. évi január hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1905. évi december hó 31-ig.

A bérleti helyiségek a következők: a vendéglő magánlakásául 3 szoba és egy cselédszoba, továbbá az I—II. oszt. étterem, főzőkonyha, tálaló helyiség, éléskamra, valamint e helyiségekhez tartozó folyosó, pince, padlás. és jégverem. — A III. oszt. váró- és étteremben csak az ételek és italok előrusítása engedtetik meg, s ezen közös célra szolgáló helyiség fűtése és világítására a vendéglőnek évenként 149 m³ tűzifa, vagy ezzel egyenértékű kőszén és 207 kg. kőolaj fog kiszolgáltatni, míg a többi helyiségek fűtése és világítására a szükséges anyagok önköltségi áron fognak a vendéglőnek szolgáltatni.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a nagyszébeni pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt, ajánlatok lepecsételve 1902. évi augusztus hó 19-én déli 12 óráig alulirozott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyújtan-dók be.

Bána pénz fejében 200, azaz kettőszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi augusztus hó 18-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1902. évi július hó 12.

Az üzletvezetőség.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Jersan-Cacao

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer, amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.

Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár Aradvármegye részére VOJTEK és WEISZ drogueria nagykereskedésében Aradon. 1985

Nagyszébeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk jelzálogkölcsönöket

30%, 35 és 40% évi visszafizetésre (amortisátóra) fél éves részletekben, melyekben úgy a kamat, mint a tőke törlesztése befoglaltatik. A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizettetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszébeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre, kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy úgy mint eddig, továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is.

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel.

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet

1025

Arad, Boros Beni-tér 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világba elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőratkát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Masszázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjegyemmel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit poudert 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Baitonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjénán: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangeri Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Árpád, Elekén: ifj. Pekker István, Földékon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonezon: Molnár István, Gyoronok: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun-ágotán: Fejes Lajos, Kurticon: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácsbázan: Szabady Viktor, M.-Rajmán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hunzéros Adam, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Peeskán: Rokszin János, Pankotán: Posevitz Gusztav, Pitvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Geza urak gyógyszerárakban.

Ajánljuk ipari és háztartási
czőlokra rostált darabos

bükk-faszemet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

bérmentve házhoz szállítva

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-köszemet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Elsőrendű szagtalan

fűtő-köszemet

100 kiló 3 kor. 40 fillér.

Első rendű darabos

gáz pirszén-köszemet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítása
végett felnap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Telefon 139. szám.

Férfiak

ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Istitutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek. 1841

2898—1902. pm.

Hirdetmény.

Néhai Pálffy Józsefné született Kishalmy Klementina emlékezetére idősebb Kishalmy Ferencz ur által tett alapítvány 8000 korona tőkéjének 400 koronát tevő egy évi kamata, mint kiházasítási, vagy üzletberendezési segélyösszeg a folyó évi augusztus hó 18-án egy — az aradi polgári jótékony nőegylet árvaházában nevelt kifogástalai erkölcsű, szorgalmas árvának, vagy egy oly egyénnek, ki szintén a nevezett árvaházban neveltetett, s mint ilyen nagykoru lép házasságra, — ki fog adatni.

Azok tehát, kik ezen összeget elnyerni óhajtják, s a megjelölt minősítéssel bírnak, felhívotnak, hogy kérvényüket hozzám 1902. évi augusztus hó 18-áig benyujtsák.

Aradon, 1902. évi július hó 20-án.

Institóris,
polgármester.

1300

Magy. kir. államvasutak.

73174—1902. sz.-hoz.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magy. királyi államvasutak műhelyeiben 1903. évben, esetleg 1904. és 1905. években szükséges kenőpárnák és paszománycikkék szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 78. sz. II. emelet, 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított, ivenkint egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, a 60 filléres magy. kir. okmánybélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbb folyó évi augusztus hó 5-én déli 12 óráig a fentemlített szakosztályánál benyujtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el:

„Ajánlat 73174—902. számhoz.

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek értékének 5% ka legkésőbbben folyó évi augusztus hó 4-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapesti főpénzáránál akár készpénzbe, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyujtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyujtának be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. évi július hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik)

Lábizzadás, Hónaljizzadás

ellen

egyedüli és biztos határu szer a Hajós-féle

Általános hintőpor,

(Tanno-salicyl. comp.)

mely sem bőrt, sem fehérműt nem piszkít. Használata nagyon egyszerű és kényelmes, néhányszori behintés után a lábizzadás és a vele járó kellemetlen szag teljesen megszűnik.

Ara egy doboznak 35 krajczár.

Cséplőgéptulajdonosoknak nélkülözhetetlen!!

Elsőrendű kötszerekkel ellátott

Mentő-szekrény

előírás szerint összeállítva darabja 5 forint.

Kiányos mentőszekrények jutányosan kiegészítetnek.

Kapható egyedül:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Egyedül valódi angol

THIERRY-féle BALZSAM.

Egészség-rendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelem-törvényi minta-fédelem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használ: 1. Hasonlíthatlan hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél: enyhíti a hurutot és megszünteti a kiköpést, eltávolítja a fájdalmas köhögést s még ilyen idült bajokat is meggyógyít. 2. Kiváló hatása van torokgyulladásnál, rekedtség-nél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglepetően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgörögést, kólikát és hasrágást. 5. Gyenge hashajtó és vértisztító hatású, tisztítja a veséket, megszünteti a hypocondriát és buskormorsógó, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kiváló szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpénésznél, minden fog és szájbajnál, megszünteti a febfüggést s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Különböző kitűnő gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orbánczra, pattanások, füstölök, szemölcsök, égési sebekre, meggyógyított tagokra, ruhakosz s kintésekre, felpatogzott és érdes kezekre stb. megszünteti a fejfájást, zugást, szakgatást, közhányót, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apacza-védjegyre — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyárból való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Herzegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kilátás még a legrégebbi sebeknél is.

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcse

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhetők és utóérhetlen úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcs használható: gyermekágyas fájó mellére, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orbáncz, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebes sáfolyás, dagadt lábknál, sőt csontszűrés is: ütés-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lövésbűknél; minden idegen anyag, mint: üveg vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindenféle daganatok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is: gilisztá ellen, körömméreg, pórszén, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől faradt tagjaira, nyakdaganat, a vér betegségek, fülfolyás, gyermek-otvar stb. bántalmak ellen. Két tégelynél kevesebb nem küldetik: a szállítás csak az árnak előleges beküldése vagy utánvét mellett történhetik. Két tégely ára szállítással, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tégelyre a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada“ beégetve legyen.

A gyógyhatásukban utóérhetlen eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban szétküldhetők. Legjobbnyire már az orvos megérkezéseig is segítenek, nagyon természetes, hogy sebesen szabad hamisítványokat, vagy pedig más értéktelen és hatás nélküli úgynevezett pótszereket használni, amelyekért a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olesó, megbízható és mindamellett teljesen ártalmatlan világhírű szer kell vásárolni, amelyeket minden családban minden előfordulható esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerék a valódiság minden kellekővel ellátva nem volna kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Robitsch-Sauerbrunn megrendelni.

Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerésztárában, Zágráb Miltelbach S. gyógyszerésztárában, Bécsben C. Brady gyógyszerésztárában. 1931

Uj hal-áruda!

Van szerencsém a n. é. vevőimet úgy a n. b. közönséget értesíteni, hogy Aradon, a haltéren az „Arany potyka” helyiségében

élő és nyers halak

bármely nagyságban és fajban a napi árfolyam szerint mindenkor nálam kaphatók. Postai megrendelések a legpontosabban utánvét mellett eszközöltetnek.

Becses pártfogásáért esd

tisztelettel

Widulovits Mária,

302

haláruda tulajdonos.

Magy. kir. Államv. budapest-jobbparti üzletvezetősége.

24628—1902. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szabadka állomásán az állomási vendéglő üzletére 1903. évi január hó 1-étől számított 3 évi időtartamra, azaz 1905. évi december hó 31-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szabadka állomásán levő vendéglő üzletnek bérbevételére a 24628 számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbben a kellő okmányokkal (iparengedély és erkölcsi bizonyítvány) felszerelt ajánlatok 1902. évi augusztus hó 14-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalánál (Budapest, Külső Kerepesi-ut 8 ház) posta útján tértivevény mellett nyujtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 600 azaz hatszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárában 1902. évi augusztus hó 13-ának déli 12 órájáig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régebbi árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

Szóban lévő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi osztályában (Budapest Külső Kerepesi-ut 8 ház I. emelet 33. ajtó) vagy a budapest jobbpárti, (keleti pályaudvar) győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltelezük, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A m. kir. államvasutak fenn tartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, tetszésük szerint szabadon választhassanak.

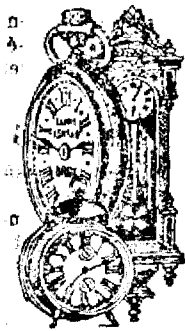
Megjegyezzük végre, hogy a vendéglő, lakásul szolgáló 6 szoba, konyha és a hozzátartozó mellék-helyiségeket, valamint az I. és II. oszt. éttermeket és ezeknek tartozékait bérli saját költségén tartozik fűteni és világítani, a míg a III ad osztályu ét. és váróterem fűtése és világítása fele részben bérbeadó vasut. fele részben pedig bérli által fog eszközöltetni.

Budapest, 1902. július hó 3-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Nagymennyiségű
Deszka
és
lécz
eladó
az Aradi
Nyomdarészvény-
társaságnál.

Jó órákat olcsón

küld 3 évi írásbeli jótállás
mellett privát vevőknek

Konrád János

óragyára,
aranyárak kiviteli háza

BRÜX, 270. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra frt 5.80.
Valódi ezüst láncz frt 1.20.
Nickel ébresztő óra frt 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van ki-
tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem,
valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. 1880
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

A dévai főtéren, saját házamban és saját tulajdo-
nomat képező a „Hollóhoz” czimzett

reáljogu gyógytáram

a teljes gyógyszerkészletemmel, gyógytári laboratoriu-
mokkal és minden hozzá tartozó raktár, pincze, padlás
helyiségekkel, garcon vagy családi lakásokkal

azonnal bérbeadó.

A bérleti feltételek alólirt tulajdonosnál megtud-
hatók.

A bérletre kizárólagosan intelligens, jómódu okle-
veles gyógyszerészek reflektálhatnak.

Déva, 1902. július 30.

Steiner Ferencz,

nagykereskedő,

a „Hollóhoz” czimzett reáljogu
gyógytár tulajdonosa.

1341

B.-Csabai Termény- és Árúraktár

Részvénytársaság B.-Csabán.

Ajánljuk a t. termelők és kereskedőknek világos, száraz,
szellős és tágas raktárhelységeinket.

gabonák, kereskedelmi árúk és iparczikkek

beraktározására. A raktárak befogadási képessége 80000 méter-
mázsas és árúk. be vagy kiraktározása minden hétköznapon reg-
gel 6 órától esti 7 óráig végezhető.

A beraktározott **gabonákra, kereskedelmi árú-
ra vagy iparczikkekre olcsó kölcsönök azonnal
adatnak** és ez által úgy a termelők, mint a kereskedők jobb
árak bekövetkeztéig a kényszereladástól megóvatnak.

Csaba vasuti állomással közvetlen vágányösszeköttetésünk
van és a vasuton érkezett árúkra a megfelelő irányban tovább-
ítás esetében **reexpeditió-kedvezmény** nyújtatik, mely-
nek kihasználására a t. közönséget különösen figyelmeztetjük.

Az árúk kezelése a leg gondosabban és olcsó díj felszámí-
tása mellett történik és kívánatra az árúk adás-vételét is köz-
vetítjük.

Vasuton érkező árúknál czimzettként mindig a B.-csabai
Termény- és Árúraktár Részvénytársaság nevezendő meg a
fuvarlevélen.

Tájékoztató felvilágosítás az árúraktári intézőségénél, (Bé-
kés-Csabai takarékpénztár egyesület épületében, telefonszám 41),
továbbá a Békés-Csabai takarékpénztár egyesületnél vagy az
Aradi Ipar- és Népbanknál bármikor nyerhető.

A B.-Csabai Termény-és Árúraktár Részvénytársaság

Igazgatósága.

1256

Alapító év 1850.

Sürgöny czim: Krispin terem.

Telefon sz. 35.

Krispin József

Arad.

Hangszerek, kölcsönkönyvtár
hangjegyekereskedése,

Deák Ferencz-utca 28. szám.

Legnagyobb választék.

1840

Zongorajavítások és hangolás. Havonkinti bérbeadás jutá-
nyos árak részletfizetés mellett is.

1208—1902. szám. Mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtok-igazgatóság.

Hirdetés.

A mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtokon **1902. évi
szeptember hó 5-én délelőtt 10 órakor** tartandó
ajánlati versenytárgyaláson mintegy:

**300 darab petróleumos- és 200 darab olajos-hordó és
600 métermázsas avult-vas**

kerül eladásra.

Ajánlatok a fentebb mondott időpontig egy koronás bé-
lyeggel s 5%-nyi bánatpénzzel ellátva, lepecsételve és „Ajánlat
1208. számhoz” felirással megjelölve, alulirt igazgatósághoz
nyújtandók be, hol a részletes feltételek is megtudhatók.

Mezőhegyes, 1902. évi július hó 29-én.

1351

M. kir. áll. ménesbirtok-igazgatóság.

Feltűnő eredmény érhető el

a Hajós-féle

Ibolya-Créme

használatát által, mely egy pár nap alatt elmulaszt **Szeplő, májfolt, bi-
bircs, bőrvörösséget és mindennemű arczkiütést** eltávolít. E remek
ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek követke-
zőtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

==== Nappal is használható! ====

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, róza és krém színben
egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

*** Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól! ***

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Olcsóbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: Vojtek Kálmán, Tábor Gyula, Pécskán: Adler
Gy. Lajos, Simándon: Csiky Lukács gyógyszerész uraknál.

Telefon szám 485.

T. cz.

Van szerencsém nagyrabcsült rendelőknek szives tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1-étől

a Templom-utca 3. sz. alatti

czipész-üzletemet

feloszlattam, de iparomat továbbra lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tököl-téri Kishalmi-féle gőzfürdő mellett

folytatom.

Főtörökvésem oda irányul, hogy nagyrabcsült rendelőkmet ezután is legnagyobb odaadással, szolid és pontos kiszolgálásban részesítem, miért is az eddigi pártfogásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Magy. kir. államv. üzletvezetőség Szegeden.

23921—1902. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános versenytárgyalást hirdet a Temesvár Józsefváros állomáson létesítendő fűtőházi iroda, lakó épület és szénfészter előállításával járó építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések az, egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Szegeden, a magy. királyi államvasutak üzletvezetősége pályafenntartási osztályában (II. emelet 4. sz. ajtó) és Temesvárott a temesvári osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig nyújtandók be alulírott üzletvezetőség titkárságához (I. emelet 22. sz. ajtó).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be:

Ajánlat a Temesvár Józsefváros állomáson fogantatandó építkezésekre vonatkozólag.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis f. évi augusztus hó 21-én déli 12 óráig 2000, azaz kétezer korona bánatpénz teendő le a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában (földszint 1. sz.) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térít vevénnyel adandók fel.

Szeged, 1902. évi július hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnem nem díjaztatik.)

Telefon 378.

Telefon 378.

Egyéves önkéntes urak figyelmébe!

Október elsején bevonulandó önkéntes urak szives figyelmét batorokodom felhívni

dél-magyarországi

elsőrendű egyenruházati intézetemre,

melyben minden

egyenruhákat

egy előírás, mint legjobb szabás és legolcsóbb árban készítek.

CZIRÁKY ALAJOS,

m. kir. csendőrségi szárnyszabó, a magy. kir. államvasutak tisztii egyenruha szállítója és a 33. cs. és kir. gyalogezred ezred-szabója

Aradon, Andrássy-tér 3. sz., Tabajdy Károly-utca sarkán.

Gyermekeknek és felnőtteknek a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteti a **Sztzaka-féle tannin-csokoládé.** Egy drb. 40 fill. Kapható minden gyógyszerertárban.

Rozsnyay-féle chinin czukorka, chinin csokoládé

patykoszorozott készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papíron Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrísítésére és tisztítására

Egy üveg I kor. 50 fillér.

Hasis-Colloidium.

Kitűnő, minden más szert felülmúló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császárkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanillia
Benedictine	Curacao	Kávé	Zeller

Egy üveg ára I korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerertárban

Aradon, Szabadság-tér.

Eladó ház.

Az Ilona-utca 2. számú

15 évig adómentes

uj ház,

mely jól jövedelmez, szép udvar és kert hozzá,

kedvező vételár mellett

szabad kézből

olcsó áron eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál.

1313

A magy. kir. államv. igazgatósága.

68962—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak menetjegy-nyomdájában, illetve műhelyeiben 1903. évben, esetleg 1904. és 1905. években szükséges festett, hasított birkabőrök, alátét bőrkarikák, bőrpörtárcsák, valamint a Westinghouse-félek tömítéséhez való bőrtárcsák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás valamennyi haza kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag- és leltár-beszerezési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrássy ut 73. sz. II. em. 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az előirt módon kiállított, ivenként egy koronás m. kir. ok a 60 filléres okmánybélyeggel ellátott és aláirt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbbben folyó évi augusztus hó 12-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók vagy posta útján oda küldendők.

Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el: „Ajánlat 68962—902. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek értékének 5 százaléka legkésőbbben folyó évi augusztus hó 11-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapesti, főpénztárában, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem az előirt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. év július hó.

Az igazgatóság.

(Utánnem nem díjaztatik.)

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítésket a kiadóhivatal **ár-**
beni kérdésekre a válasza való lé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéskor
nem ad a kiadóhivatal.

Jskolás gyermekek ellátást

kaphatnak, zongorahasználat és
tanítás. Felvilágosítást ad Ingusz
könyvkereskedő Arad. 1350

Arad közelében

130 hold (ca 1100□-öl) birtok f. é.
október 1-től több évre haszonbérbe
adatik. Bővebbet: Dr. Mülek La-
jos irodájában (Arad, Fábrián utca
6. sz.) 1349

Kiadó

a Kassovitz Fülöp-féle üzlethelyiség.
Andrássy-tér 9., f. évi szeptem-
ber hó 1-étől. 1354

Frissen öntött

köser libaszír kapható Schwarz
A. üzletében, Szabadság-tér és Si-
monyi-utca sarkán. 1324

Házasság.

Nagyobb vidéki városban előkelő
állásu 30 éves izr. fiatal ember
4800 korona fizetéssel nősülni óhajt.
20—30000 forint hozomány szük-
séges. Fényképpel és teljes cím-
mel ellátott ajánlatokat „Házasság“
jeligével a kiadóhivatalba kérek.
Discretio becsületszó. 1518

Egy erdőőr és egy molnár

alkalmazást nyerhet. Bővebbet Bar-
tosnál, Kazinczy-utca 2. 1321

Kereskedelmi

tanfolyamot végzett, németuri leány
irodai alkalmazást keres. Megke-
reséseket „W. 15.“ alatt továbbít a
kiadóhivatal. 1339

Lakás kiadó.

A Csernovits Péter utca 27. számú
házban 2 lakás, melyek mind-
egyike 3 szobából áll, azonnal ki-
adók. Bővebbet ugyanott. 1387

Ménesen

augusztus hó 5-én d. e. 9 órakor
árverés alá kerül egy beültetett
szőlő, hozzátartozó szép lakházzal,
udvar, présház és pinczehelyisé-
gekkel. Közelebbi fővilágosítást
a ménési előjáróság. — Kikiáltási
becsára 2400 kor. 1357

Udvari lakás kiadó.

Bővebbet 1340

Bing Edénél,
József főherceg-ut 5. sz. alatt.

TELEFON 131

Legnagyobb választék
arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész 42

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüstitárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Ritka alkalom!

300 drb csak 2 frt 20 kr.

Egy gyönyörű, pontosan járó nickel óra 2
évi kezességgel, 1 remek diadém, a fejnek.
nyaknak, vagy a karnak legszebb ékes-
sége 13 simili briliánszal (igen hasonló a
valódihoz), 2 pár fülbevaló simili kövek-
kel (patent zárral), 3 igen szép gyűrű si-
mili-briliánszal (legutolsó divat) urak és
hölgyeknek, 6 mellgomb simili-briliánsból,
(valódiakhoz családásig hasonló) 1 brosche
dívatos kivitelben simili-gyémánttal, 6
melltü simili kövekkel és ezenkívül még
mintegy 280 drb valódi korallokat két
zsinórra huzva. Ezen 300 tárgyat, az órá-
val együtt, amely maga többet ér ezen
összegnél, teljesen bérmentesen küld az
összeg előleges beküldése avagy utánvét
ellenében 2 írt 20 krért

Bravmann's Internat.-Exporthaus

Krakko, Postfach 77.

Meg nem felelő áruért a pénzt visszaadom.
Kockázat kizárva. 1345

Ferenc-tér és Szt.-László-utca
sarkán

ujjonnan épült bérházban

három

szép uri lakás

f. évi november 1-től

kiadó.

Bővebbet Szirmai Antal-
nál, Zrínyi-utca 4c. alatt.

Telefon-szám: 368.

Öregeknek és ifjaknak

hasznos utbaigazításul szolgál a most
újbol megjelent és számos kiadást ért
Dr. Müller (Med. Rath.) által írott

Megromlott ideg-, faj- és nem-rendszer
című könyve, amely jó tanácsokat ad
ezen bajok ismertetésére és gyógyke-
zelésére. 1075

Egy korona 20 fillér bélyegekből
történt előzetes beküldése esetén bér-
mentve küldi Curt Röber Braunschweig.

Boros Béni-tér 2. szám

(Buza-tér) házunkban

egy üzlethelyiség
kiadó.

Értekezhetni:

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedő cézgnél. 1330

Használt, de jó karban lévő 12—15

Hkltl

boros hordók

jutányosan eladók.

Bővebbet 1356

WOLF S., Csiky Gergely-u. 22.

Javlatok: a légzőszervek és emésztőszervek minénnemü katarrhusos meg-
betegedései, valamint vérszegénység stb. Ellenjavlat: aszkór.

Gleichenberg gyógy-hely.

Alkalikus-muriatikus források: Constantin és Emma forrás; alkalis-muriatikus
szénsav: János forrás; tiszta szénsav: Klausen forrás: savó, sterilizált tej (szá-
raz táplálás), kefir, forrás-só belelegzés, fenyőtűgöz belelegzés, minakettő külön ka-
binokban: légzési készülék, pneumatikus kama-
rák, édes ásványvíz és pezsgő meleg fürdők, fe-
nyőtű és aczé-fürdők. Nagy vizgyógyintézet, te-
repkura. Lágy langyos meleg, pormentes, szél-
osendes levegő, erdős fensíkon. 1978

Felvilágosítás és prospek-
tus ingyen.

Lakás és kocsli megrendelések az
igazgatóságával Gleichenberg.

Saison május 1-től szeptember végéig.

500 forintot

fizetek annak, aki

Bartilla
fogvizének hasz-
nálata mellett, üvege 35 kr. valaha is-
mét fogfájást kap, vagy a szája büziik.
(Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A.**
Örkösei, (E. Winkler) **Wien**, 19/1
Sommer-gasse 1. Kapható **Aradon**: Ring
Lajos Asztalos Sándor-utca 1. sz. **G.**
Földes Kelemen, Deák Ferenc-utca
11. sz. gyógyszerárakban. — Kérjük min-
denütt határozottan **Bartilla-féle** fog-
vizet. Hamisítványok feljelentő 161 di-
jaztatnak. 393

Eladó

termőszőlő,

idei szürettel Gyorokon, a ha-
ranghegyen a harangtól lejjebb
3-ik szőlő a Mihálik és Fül-
perger-féle szőlők tőszomszéd-
ságában: egy hold 7 éves ne-
mes fajokban amerikai alanyon
szépen felkarozva és gyümöl-
csös fákkal beültetve.

Feljárt a Dományi-féle hegykapunál.

Bővebbet: Gyorokon Kovács
Lajos megbízottnál, vagy Buda-
pesten Zeller Paulánál IX.
Gát-utca 20. szám. 1340

Nevelő

kerestetik

az első elemi

tanítására,

két fiúhoz,

izraelita vallásu.

Czim: Fürst Simon, Trojás
posta Soborsin. 1326

Egy

jókarban lévő

zongora

jutányos áron

eladó.

Bővebbet Deák-Ferenc utca
32. szám. ajtó 9. 1329